

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 75 +++ 5 • MAJ 2008

Oltar Marije Pomagaj - delo Toneta Oblaka - v cerkvi Marije Pomocnice v Ramos Mejiji. Foto Marko Vombergar

Cvetna nedelja v Rožmanovem domu
Foto Saša Zupan Omahna

Velika noč v Našem domu
v San Justu
Foto Marko Vombergar

NEPOZNANI LIK ŠKOFA ROŽMANA

STANE SNOJ

Vlanski 49. številki je katoliški tednik Družina poročal o velikem slavu ob predstavitvi knjige *Ljubljanski škofje* v prostorih galerije Družina. Govoril je nadškof Alojz Uran in dejal, med drugim, da je ljubljanska nadškofija dobila s to knjigo »dostojno predstavitev svojega poslanstva po svojih pastirjih«. S temi besedami je pozdravil, kot je dejal, »življenjsko delo« avtorja te monografije Franceta M. Dolinarja in dodal, da knjiga predstavlja za nadškofijo »krono vsega dogajanja ob 300. obletnici posvetitve baročne stolnice, ki bo v letopis zapisano z zlatimi črkami«.

Da si ljubljanski škofje zaslužijo našo pozornost in so vredni našega spomina, je v predgovoru v knjigo zapisal tudi kardinal Franc Rode. Poleg

drugega je zapisal, da nam skrbno zbrano gradivo dr. Dolinarja daje priložnost, da поблиže spoznamo in pravilneje vrednotimo zgodovinski pomen ljubljanskih škofov... Prispevek dr. Dolinarja je po mnenju kardinala odločilen, da jih narod ohrani v hvaležnem spominu in jim da mesto, ki si ga s svojim duhovnim poslanstvom in kulturnim prizadevanjem zaslužijo.

Knjiga *Ljubljanski škofje* pa ni le knjiga o življenju škofov, ampak, kot je dejal avtor Dolinar, »odstira pomemben del slovenske nacionalne zgodovine«, ki se zrcali v štiriintridesetih osebnostih ljubljanskih škofov, knezoškofov, nadškofov in metropolitov in v devetih osebnostih ljubljanskih pomožnih škofov. Življenjske zgodbe škofov so po besedah avtorja tako tesno vpete v versko, cerkveno, družbeno, politično in kulturno zgodovino osrednjega slovenskega prostora in so v tolikšni meri postale njen sestavni del, da bi bila brez njega slovenska nacionalna zgodovina bistveno osiromašena in v nekaterih pogledih celo nerazumljena.

V sklopu tega slavlja je bil objavljen v Družini štev. 51 še dolg intervju z Dolinarjem, v katerem je avtor v nekaj besedah po vrsti predstavil vse ljubljanske škofe. Poglejmo, kakšno oceno je zaslužil škof Rožman:

... »Ko gledam celoto, ko gledam teh 34 osebnosti na sedežu ljubljanske škofije, lahko mirno zagotovim, da so bili v svojem času pravi ljudje na pravem mestu. Nedorečena ostaja le vloga škofa Rožmana, o katerem zgodovina še ni izrekla zadnje besede. Njegova pastoralna vloga pred drugo svetovno vojno ni sporna. Razmere med drugo svetovno vojno pa so ga zmedle in mu zameglile jasno presojo. Zdi se, da so bile pretežko breme za njegova ramena.«

Zgodovinar Dolinar je »skrbno zbral vse gradivo«, kot je zapisal kardinal Rode. Zato ne bo imel težav, da konkretno pove razloge, zaradi katerih ostaja vloga škofa Rožmana nedorečena. Naj pojasni, kaj naj bi po njegovem mnenju moral

ljubljski škof med drugo svetovno vojno storiti ali opustiti in v čem naj bi ga razmere zmedle in mu zameglile jasno presojo.

Ker smo naleteli na podobne nejasnosti glede osebnosti škofa Rožmana pred leti, na primer, tudi v knjigi o Rožmanovem simpoziju v Rimu, se zdi, da v nekaterih cerkvenih krogih v domovini še vedno ni jasno, da je divjala med vojno pri nas pod videzom OF komunistična revolucija. Tega niso hoteli videti nekateri katoličani že tedaj in so s komunisti sodelovali, danes pa se zdi, da kak vernik to kolaboracijo še vedno odobrava. Nasproti Rožmanovi načelni drži postavljajo Kocbekov pragmatizem, ki pa se je izkazal za utopijo.

Kocbek je ob koncu življenja svojo napako priznal v osebнем dnevniku, kot lahko beremo v razpravi z naslovom 'Kocbekovo očiščevanje', ki jo je napisal v spominskem zborniku kulturnik Tine Hribar. Naslednji odstavek so vzeti iz str. 150 zbornika o Edvardu Kocbeku **GLOBOKO ZGORAJ**.

»...Odslej se Kocbek v svojih zapiskih vse pogosteje sooča in spopada s satanizmom, prepoznanim prav kot takim. Njegovo obžalovanje, da se je prepustil boljševikom, katerih nepresežni lik je (bil) satanski lik Kardelj, je vse globlje. Pod vprašaj se mu postavlja celotna življenjska pot:

»Kupa grenkobe se je zvrhala. Najbridkejše ure v mojem življenju. Prvič v življenju mi je iz globine žal, da sem se rodil kot Slovenec in prvič po tridesetih letih mi je postalo iz vseh vlaken mojega človeka žal, da sem se odločil za partizanstvo. Komunizem je resnično satansko maščevalna in infernalna sila.« (Kocbek 2004: 148-149)

To strašno obžalovanje, Kocbeku se je zapisalo 9. feb. 1976, ni samo obžalovanje, ampak tudi že kesanje. V nasprotju z običajnim potekom pri Kocbeku pokora sledi kesanju, saj se je pokora,

kakor smo videli, zgrnila nadenj že poprej. V pričujočem obžalovanju kot kesanju gre za samega sebe zavedajoči se premislek, toda le na ravni razumskega sklepa, kajti čustveno Kocbek tega prepoznanja ni zmožal več posvojiti. Si ga osmisliti in ga kot pripoznanje vpeti v nova spoznanja. Tik pred prepoznanjem, 3. februarja, Kocbeka spet obidejo samomorilne misli: **»Vznemiril sem se, kakor že dolgo ne. Okoli poldneva so mi potekale grozovite ure. Šlo mi je na jok, prevzemal me je obup, nekaj blaznega, po smrti koprnečega se je razživiljalo v meni.«** Kocbek nima več moči, da bi se z diskurzivno analitično metodo posamično distanciral od svojih nekdanjih aktivistično revolucionarnih stališč...

»... prvič po tridesetih letih mi je postalo iz vseh vlaken mojega človeka žal, da sem se odločil za partizanstvo...« je leta 1976 zapisal Kocbek.

Kljub času, ki je pretekel od tedaj, pa se zdi, da so v Sloveniji ljudje, ki za to Kocbekovo izjavo še ne vedo. Morda si tako lahko razlagamo tudi dogodek ob veliki cerkveni slovesnosti na Sv. Višarjah leta 2004. Takrat so se slovenski verniki poklonili spomenu duhovnika prof. Lamberta Ehrlicha, ki so ga med vojno in

revolucijo, v znamenju OF, umorili komunisti. Na isti prireditvi pa je glavni govornik še vedno neprizadeto govoril o 'partizanski epopeji'. Kocbek se je nazadnje kesal... njegovi pristaši pa še vedno očitajo škofu Rožmanu, da je svaril pred komunističnimi revolucionarji, ki so se skrivali za tako imenovanim narodno osvobodilnim bojem. Koliko časa bo še trajalo to sprenevedanje?

Za poznavanje mišljenja in čutenja škofa dr. Rožmana bi bilo koristno, če bi več Slovencev vedelo, kako je škof Rožman preživel svoje zadnje ure na bolniški postelji. V tretjem delu Kolaričeve knjige najdemo o tem pričevanje zlatomašnika Antona Merkuna:

Škof Rožman – zlatomašnik

Duhovne vaje za može v Buenos Airesu v decembru 1956. Škof Rožman je imel sklepni govor. Od leve na desno: župnik Franc Novak, škof Rožman, Anton Orehar.

Boga, prosimo, da najdejo pot resnice. Jaz sam nisem noben večer pozabil dati blagoslov tudi svojim sovražnikom v domovini. Če imamo mi resnico in nas ona dviga, potem naj ta odpre pot tudi tistim, ki so v zmoti.«

Bog daj, da bi blagoslov tega velikega škofa in gorečega Slovenca kmalu obrodil svoj sad, da bo vrnjeno dobro ime tako njemu kakor vsem, ki so pravi čas in mnogi za ceno življenja spoznali in se uprli, v težkih medvojnih letih, zaroti komunizma med nami.

»... Vstopil sem in pozdravil: »Hvaljen Jezus!« Prevzvišeni odgovori: »Hvaljen Jezus!« Nato pravi prevzvišeni s tresočim glasom: »To je zelo lepo, da ste prišli.« Potem nadaljuje: »Jaz strašno trpim, strašno trpim.« Nato nadaljuje počasi s podarkom: »Molite, molite, molite....« Potem pove, v kak namen naj molimo: »Molite zame in molite za moje preganjalce, zaradi katerih moram toliko trpeti. Molite žalostni del sv. rožnega venca.«

Msrgr. Matija Škerbec je po smrti škofa Rožmana napisal članek, v katerem je skušal orisati škofov značaj in njegovo delo. Zapisal je tudi tale stavek: »Tudi o komunističnih nasprotnikih, ki so ga tako osebno obrekovali in sovražili, se nikdar ni izrazil s kako nevoljo, skušal je vse prej opravičiti kot obsojati.«

V isti knjigi tudi beremo: Dne 12. decembra l. 1943 je v ljubljanski stolnici imel tisto zgodovinsko pridigo o komunizmu, ki jo je končal z besedami:

»In ko že več govoriti ne bom mogel, se mi bo iz umirajočega srca še dvignila poslednja prošnja, tista, ki jo za svoj narod vsak dan ponavljam: Razsvetli, Gospod, zaslepljene, da spoznajo časno in večno nesrečo, v katero jih peha brezbožni komunizem, da se obrnejo in spreobrnejo. Privedi jih, Gospod, nazaj k resnici in v božje kraljestvo.«

Ko je l. 1949 prvič obiskal Slovence v Argentini, je na slavnostni akademiji v Buenos Airesu med drugim dobresedno rekel: »Za tiste pa, ki so povzročili, da smo morali oditi po svetu, za vse, ki so nas preganjali, za vse, ki so pozabili na svojega

ZAVEST O DUHU

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

OBČUTENJE MILOSTI

Sveti Duh je neviden. Kako je tedaj mogoče prepoznati, ali je nekdo "duhoven" ali ne, ali ima v srcu milost ali se ji je odpovedal? Vprašanje je še vedno aktualno, in v četrtem stoletju naše krščanske zgodovine je postalo predmet razprave. Tako imenovani mesalijanci, ki izhajajo iz Sirije, so naredili korenito odločitev: če imaš Svetega Duha, ga moraš čutiti. Če ne čutiš nič, nimaš Božje milosti. In če, nasprotno, občutiš skušnjave, če te vznemirjajo zle misli, prebiva greh v tvojem srcu. Iz tega stališča so izvajali tudi nevarne posledice: zakramenti, kot denimo krst, ne spremenijo naših občutij, torej nam ne oskrbijo Svetega Duha.

To skrajno stališče je bilo obsojeno kot krivoverško. Diadoh iz Fotike, grški duhovni avtor, piše proti mesalijancem: "Milost je skrivoma položena v globini srca vse od trenutka krsta; svoje navzočnosti ne da čutiti občutju." Pozneje, v času reformacije, je Cerkev ponavljala, da ni isto, če "se čutimo opravičene" ali če "smo opravičeni" pred Bogom. Tudi veliki svetniki so pogosto preživljali obdobja duhovne pobitosti in zdelo se jim

je, tako kot sveti Tereziji iz Lisieuxa proti koncu življenja, da se je nebo zaprlo.

Vendar ta stanja "brežčutnosti" za duhovne stvari ne smejo biti normalno stanje kristjana.

So dokaz vere in kot takšne jih Bog odškoduje s tolažbami, ki sledijo. Diadoh, ki smo ga pravkar navajali, določa neki red, po katerem se običajno razvija Božja pedagogika: 1) pri krstu prejmemo Svetega Duha, vendar se tega ne zavedamo; 2) ko se nekdo spreobrne k duhovnemu življenju, ga Bog opogumi s svojo milostjo, tako da najde zadovoljitev v religioznem življenju; 3) pozneje se milost skrije, občutimo pobitost, to je obdobje preizkušenj; 4) nazadnje, potem ko se je končalo obdobje očiščevanja, Bog ponovno podeli tolažbe, veselje, zagotovilo o polnosti Svetega Duha. O tem zadnjem stanju lahko rečemo, da je človek, ki ga je bil v njegovih čustvih prizadel greh, pridobil duhovno zdravje duše in mir srca. Ne smemo se siliti, da bi prispeli do te tolažbe, ampak moramo čakati z vero in jo sprejeti, ko nam jo Bog da.

ZNAMENJA SVETEGA DUHA

Četudi je Bog neviden, ga prepoznamo po znamenjih. Pripovedujemo, da je neki pobožen musliman spremljal nekega ateističnega znanstvenika po puščavi. Preden se je ulegel, je opravil svoje molitve. Znanstvenik ga je z ironijo vprašal: "Si videl Alaha? Si ga slišal govoriti? Kako torej veš, da obstaja?" Naslednje jutro, ko sta stopila iz šotora, je znanstvenik še rekel: "Ponoči je bila tukaj kamela." Arabec je odvrnil: "Si videl kamelo? Si slišal njen glas?" Evropejec se je razjezil: "Mar ne vidiš, da so tukaj v pesku sledi, znamenja? Beduin je pokazal sonce, ki se je dvigalo na obzorju: "In to so Alahove sledi, znamenja!"

Če se Bog razodeva v naravi,

morajo obstajati tudi znamenja njegove prisotnosti v duši. Različna so in se imenujejo preprosto "karizme". Sveti Pavel jih pogosto navaja in pred znamenitim "spevom o ljubezni" v prvem pismu Korinčanom (13,1 in dalje) opozarja na tiste, ki presenečajo zaradi svojega nenavadnega značaja: na glosolalijo ali dar petja v jezikih, preroštvo, ozdravljanje bolnikov itd. Toda zaključek je znan: *Ko bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa bi ne imel,*

sem postal brneč bron ali zveneče cimbele. In ko bi imel dar preroštva in ko bi poznal vse skrivnosti in imel vse spoznanje in ko bi imel vso vero, da bi gore prestavljal, ljubezni pa bi ne imel, nisem nič (1Kor 13,1-2). Nenavadnih darov ne morejo imeti vsi, vsak kristjan pa je poklican k temu, da uresniči popolnost v ljubezni – carità -. Ta je torej najbolj zanesljivo znamenje navzočnosti Svetega Duha v njegovem srcu. Učenje o tem je jasno v vsem krščanskem izročilu. In vendar ostaja neki dvom. Zdi se, da se vprašanje ponovi: Duh se razkriva v ljubezni – carità -, toda kakšna so znamenja, iz katerih prepoznamo, da je nekdo obdarjen s pravo ljubeznijo?

Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da življenje za svoje prijatelje (Jn 15,13). Na osnovi teh besed so mučeništvo za Kristusa od samega začetka obravnavali kot popolnoma zanesljivo znamenje svetosti. Sosledje svetnikov, ki jih časti Cerkev, se torej prične z mučenci.

Dejstvo, da so prenašali muke v "šibkosti mesa" in ponudili svoje življenje, je prepričljiv dokaz za navzočnost Duha, ki jim daje moč. Nekateri izmed njih so bili še silno mladi!

Ni dano vsem, da bi s krvjo potrdili svoje zedinjenje z Bogom. Zato že sveti Irenej (ki je umrl kot mučenec) opazuje, da morejo drugi verniki pričevati o ljubezni in navzočnosti Duha na preprost način: "Po veri, in brezmadežnem življenju". To ustreza trditvi, ki jo teologi ponavljajo vse

do danes: brez Božje milosti nihče ne more v polnosti izpolnjevati Božjih zapovedi.

Če torej nekdo živi v veri in je poslušen Božjemu zakonu, pričuje o dejstvu, da Bog ostaja z njim. *Kdor ima moje zapovedi in se jih drži, ta me ljubi* (Jn 14, 21). Znamenje duhovnega človeka je torej čista vera in nravno življenje, kreposti, pristno krščansko življenje.

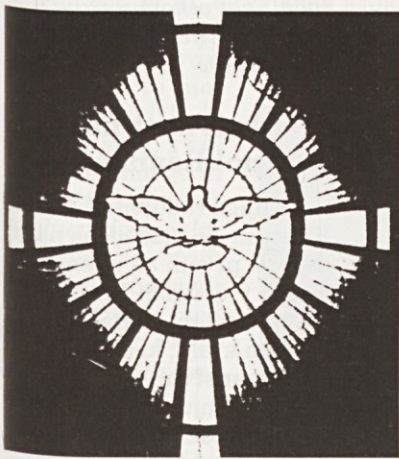
NENAVADNA ZNAMENJA

Kako naj sodimo o nenavadnih znamenjih milosti? V žitjih svetnikov beremo o številnih čudežih. Zanimivo je, da so jih sami prikrivali in niso želeli, da bi obveljali za dokaze njihove svetosti. Čudežno uslišanje molitve je prej znamenje velike vere v molitev in zaupanja v Boga. Posredno je res: takšna vera je znamenje osebne vrednosti nekoga, ki zna moliti v takšni drži.

Kar zadeva videnja, ekstaze in podobne pojave, Cerkev dolgo molči, preden izreče o njih sodbo. Tukaj se skriva velika nevarnost slepil in bolezni. Tudi sveti Janez Klimak postavlja pod vprašaj koristnost nekaterih videnj. Nekdo naj bi mu bil rekel: "Blagor očem, ki so videle angela." Takoj je imel pripravljen odgovor: "Veliko bolj blagor tistemu, ki je videl lasten greh." S tem očitno ne želimo zanikati, da obstajajo tudi prava videnja. Navadno so povezana s kakšnim poslanstvom. Toda tudi v tem primeru ne moremo zaključiti, da

so osebe, ki so imele videnje, vselej bolj svete od drugih.

Cerkveni očetje so pisali proti gnostikom in montanistom. Gnostiki so imeli za popolnega nekoga, ki je imel višje spoznanje o duhovnih rečeh kot drugi. Montanisti so iskali tiste, ki so imeli dar preroštva in so znali razodevati skrivnosti. Takšna merila za vrednotenje duhovnega življenja zlahka vodijo k zablodam in prenapetostim. Kljub temu ostaja res, da Sveti Duh podeljuje

kristjanom posebna prodorna spoznanja. Izostreno pričenjajo čutiti, kaj je dobro in kaj zlo, in posedujejo to nravno jasnovidnost tudi v sodbi o drugih; zaznajo, ali so dobri ali hodijo po poti zla. Svetniki "berejo srce". Toda tudi preprosti verniki razkrivajo svoj napredek v duhovnem življenju, ko njihova vest zori v pravičnosti, pretanjenosti in občutljivosti za dobro, v pripravljenosti za vsakršno dobro.

Ne moremo videti Boga, piše sveti Gregor Veliki. Toda opazamo njegova dela. Isto moremo reči o navzočnosti Duha v človeškem srcu. "Ko vidimo čudovita dela, smo prepričani, da v tistih, ki jih izvršujejo, Prebiva Bog."

IZKUŠNJA SIMEONA NOVEGA TEOLOGA

Gre za bizantinskega svetnika (umrl 1022). Vzdevek "Novi Teolog" (to je "novi sveti Janez Evangelist Teolog") mu je bil dan zaradi njegovih

mističnih izkušenj. Gotovo je, da pripada toku, ki želi živeti milost Duha zavestno, četudi v skrivnosti. V Simeonovih spisih najdemo ta primer. Noseča žena še ne pozna obličja svojega otroka, vendar je že gotova, da je v njej življenje. Tako bo tudi kristjan videl slavo svojega duhovnega obličja v prihodnjem veku, toda že zdaj ve, da Duh prebiva v njem.

Očitno je ta zavest sad duhovnega procesa, včasih dolgega, včasih kratkega. V Simeonovem življenju lahko opazimo naslednje stopnje. Njegovo prvo spreobrnjenje se je dogodilo po njegovem prihodu v Konstantinopol, ko se je zavedal, da so želeli njegovo nedolžnost izkoristiti v slabe namene. Odločil se je posvetiti duhovnemu življenju in imel je videnje luči: videl je, da je bila njegova soba popolnoma razsvetljena. Z bolj vsakodnevnimi besedami bi mogli reči: svoje okolje je pričel videti drugače, v drugi luči.

Ker to prvo spreobrnjenje ni dolgo trajalo, mu je sledilo drugo spreobrnjenje. Simeon je postal menih. In dano mu je bilo novo videnje. Ponovno je bila luč. Toda tokrat je razumel, da ne gre za zunanjo luč, ampak za notranjo, v srcu. Velika sprememba torej ni v tem, da se iščemo zunaj nas, ampak notri, v srcu, kjer zavzamemo drže, drugačne od tistih prej, in tedaj se rodijo nova občutja.

Vendar so ga skušali dvomi: naj zaupa tem novim čustvom, naj se pusti voditi tem lučem? Nekega dne mu je bila dana gotovost: Jezus, Učenik, mi govori v srcu. Torej ga moram ubogati in se postaviti v šolo njegovega Duha. Ta poslušnost Duhu ga vodi k četrti in poslednji stopnji njegovega duhovnega razvoja. Simeon jo izrazi z maloštevilnimi besedami: "Ubožec, vendar bratoljub" (*ptochos philadelphos*). Močno občuti svoje nravno uboštvo, občuti, da je ubog grešnik. Toda čudno, obenem čuti močno željo, da bi vse ljubil kot brate, tudi svoje številne sovražnike, ki so ga preganjali, da bi bil "bratoljub". Takšno občutje ljubezni ne more prihajati od kakšnega bedneža. Torej se je Božja ljubezen po Duhu polastila njegovega srca. Torej smo lahko prepričani, da se je Bog zedinil

z njim. Zatorej ni večje gotovosti o odrešenju od te: srce, napolnjeno z Božjo ljubeznijo, ki je dar Svetega Duha.

Iz knjige *Ali poznaš Duha?*

PRED BOŽJO SKRIV- NOSTJO

FRANÇOIS X. NGUYEN
VAN THUÂN

V prejšnji številki Duhovnega življenja smo objavili uvodne misli vietnamskega nadškofa François X. Nguyena Van Thuâna, ki jih je objavil v knjigi Pričevalci upanja (založba Novi svet). V knjigi je dvaindvajset premišljevanj o upanju v današnjem svetu, o čemer je govoril pričevalec vere v svojih razmišljanjih, ki so zorela v času njegovega dolgoletnega zapora v Vietnamu. Ta

premišljevanja so vsebina duhovnih vaj, ki jih je na prošnjo Janeza Pavla II. in v njegovi navzočnosti vodil junaški Vietnamec leta 2000 za rimsko kurijo. V prejšnji številki lista smo objavili tudi pismo, ki mu ga je lastnoročno napisal zdaj že pokojni papež v zahvalo za vodenje omenjenih duhovnih vaj. Danes objavljamo prvo premišljevanje.

Jaz, Frančišek, služabnik Jezusa Kristusa, najmanjši med nasledniki apostolov, ne verjamem, da bi poznal pred vami veliko stvari, razen Jezusa Kristusa križanega. Poslušen naročilu svetega očeta in z njegovim blagoslovom, vas pozdravljam, predragi bratje, in *osculo sancto* - s svetim poljubom in vas vabim: *in nomine Domini* - v Gospodovem imenu, začnimo skupaj duhovne vaje leta 2000 z uvodnim premišljevanjem.

Rodovnik Jezusa Kristusa

Evangelist Matej začenja svoje pričevanje o Jezusu kot Božjem Sinu s temi besedami:

»Rodovnik Jezusa Kristusa, Davidovega sina, Abrahamovega sina ...« (Mt 1,1).

Presenetiti bi moglo, da sem za predmet našega prvega premišljevanja izbral to besedilo.

Ko naj bi brali ta odlomek pri bogoslužju, neredko občutimo nekakšno nelagodje. Nekateri menijo, da je branje tega besedila vaja brez pomena, skorajda nadležno ponavljanje. Drugi ga berejo naglo in ga naredijo vernikom nerazumljivega; spet drugi ga krajšajo in izpuščajo nekatere odlomke.

Za nas Azijce in predvsem zame, ki sem Vietnamec, ima spomin na naše prednike velik pomen. V skladu z našo kulturo s spoštovanjem in pobožnostjo ohranjamo na domačem oltarju knjigo

našega družinskega rodovnika. Jaz sam poznam imena petnajstih generacij naših prednikov, od leta 1698, ko je naša družina prejela sveti krst. S pomočjo rodovnika se zavedamo, da pripadamo zgodovini, ki je večja od nas. In resničneje dojemamo smisel naše lastne zgodovine.

Zato se zahvaljujem sveti materi Cerkvi, da vsaj dvakrat v letu, v adventnem času in ob prazniku

va veselje zaradi svojega upanja v Kristusa, našega edinega Odrešenika, nam ta odlomek Svetega pisma odgrinja skrivnost zgodovine kot skrivnost usmiljenja. Spominja nas, kar razglša Devica Marija v svojem preroškem spevu Magnifikatu, ki ga Cerkev vsak dan sprejema za svojega v hvalnici v večernicah: skrivnostni in zvesti Božji načrt se je dopolnil v skladu z obljubo »Abrahamu in njegovemu potomstvu na veke« (Lk 1,55). Zares, Božje usmiljenje se širi in se bo širilo od roda do roda, »ker vekomaj traja njegovo usmiljenje« (prim. Ps 100,5;136).

Skrivnost naše poklicanosti

»Knjiga rodovnika Jezusa Kristusa« je razdeljena na tri dele. V prvem so imenovani očaki; v drugem kralji pred izgnanstvom v Babilon; v tretjem kralji, ki so nastopili po izgnanstvu.

Pri branju besedila predvsem preseneča skrivnost poklicanosti, Božje izbire, naboj zastojnosti in ljubezni, nerazumljiv, če ga merimo z razumskimi merili, še več, včasih celo pohujšljiv.

Tako se v »knjigi rodovnika Jezusa Kristusa« pokaže, da je Abraham, namesto da bi izbral prvorojenega Izmaela, sina sužnje Agare, izbral drugorojenega Izaka, sina obljube, sina žene Sare.

Tudi Izak je hotel blagosloviti prvorojenca Ezava, vendar je v skladu s skrivnostnim Božjim načrtom namesto njega blagoslovil Jakoba.

Jakob družinskega nasledstva, ki zgodovinsko napreduje k Mesiju, ne prenese ne na prvorojenca Rubena ne na najbolj ljubljenega Jožefa, najboljšega od vseh, tistega, ki je odpustil svojim bratom in jih v Egiptu rešil lakote. Izbira je padla na Juda, četrtega sina, skupaj z drugimi odgovornega za prodajo Jožefa trgovcem, ki so ga odpeljali v Egipt.

Vznemirljiva skrivnost Božje izbire Mesijevih prednikov začenja

Marijinega rojstva, na naših srečanjih po vsem katoliškem svetu odmevajo imena mnogih pomembnih osebnosti, ki so po skrivnostnem Božjem načrtu imele pomembno mesto v zgodovini odrešenja in v resničnosti izraelskega ljudstva.

Prepričan sem, da besede »knjige rodovnika Jezusa Kristusa« vsebujejo bistveno oznanilo Stare in Nove zaveze, jedro odrešenjske skrivnosti, v kateri smo vsi združeni - katoličani, pravoslavni in protestantje.

V okviru svetega jubileja učlovenja, v katerem Cerkev ope-

pritegovati našo pozornost.

Ta stran osvetljuje skrivnost naše poklicanosti.

»Niste vi mene izvolili, ampak sem jaz vas izvolil« (Jn 15,16). Nismo bili izbrani zaradi svojih zaslug, ampak samo zaradi njegovega usmiljenja. »Z večno ljubeznijo sem te ljubil,« pravi Gospod (Jer 31,3). To je naša gotovost. »Gospod me je poklical v materinem telesu« (Iz 49,1). S tem se hvalimo z zavestjo, da smo bili poklicani in izbrani iz ljubezni.

Ti dnevi duhovnih vaj so ustrezni čas za to, da pôjemo svojo neskončno hvaležnost Gospodu, »ker vekomaj traja njegovo usmiljenje«. In to moramo storiti iz globine srca, z veliko ponižnostjo in hvaležnostjo. »Iz prahu vzdiguje slabotnega, iz blata potegne ubogega, da ga posadi med kneze, med kneze svojega ljudstva« (Ps 113,7-8).

Skrivnost greha in milosti

Če premislimo imena kraljev, navzoča v »knjigi Jezusovega rodovnika«, lahko ugotovimo, da sta bila pred izgnanstvom samo dva kralja zvesta Bogu: Ezekija in Jošija. Drugi so bili malikovalci, nenravneži, morilci ...

Tudi v obdobju po izgnanstvu najdemo med številnimi omenjenimi samo dve osebnosti, ki sta zmeraj ostali zvesti Gospodu: Šealtiel in Zerubabéla. Drugi so bodisi grešniki bodisi neznani.

V Davidu, najslavnejšem od kraljev, iz katerih se je rodil Mesija, se prepletata svetost in greh: z grenkimi solzami v svojih psalmih izpoveduje greh prešuštva in greh umora, predvsem v petdesetem psalmu, ki je v bogoslužju Cerkve postal spokorniška molitev.

Tudi žene, ki jih Matej imenuje na začetku svojega evangelija kot

matere, ki predajajo življenje in Božji blagoslov od spočetja dalje, prebujajo v nas določen nemir. Te žene so vse v nenavadnem položaju: Tamara je grešnica, Rahaba prostitutka, Ruta tujka, ime četrte žene ni omenjeno; rečeno je samo »Urijajeve žene«. Gre za Batšébo.

In vendar postaja reka zgodovine, polna grehov in zločinov, vir čiste vode, ko se korakoma približujemo polnosti časov. Z Marijo, materjo, in v Jezusu, Mesiju, so odkupljeni vsi rodovi.

Ta seznam imen grešnikov in grešnic, ki ga navaja Matej v Jezusovem rodovniku, naj nas ne pohujša. Poveljuje skrivnost Bož-

jega usmiljenja. Tudi v Novi zavezi je Jezus izbral Petra, ki ga je zatajil, in Pavla, ki ga je preganjal. In vendar sta prav onadva stebra Cerkve. Če v tem svetu kako ljudstvo piše svojo uradno zgodovino, bo govorilo o svojih zmagah, o svojih junakih, o svoji veličini ... Edinstven, občudovanja vreden in presenetljiv primer je najti ljudstvo, ki v svoji uradni zgodovini ne skriva grehov svojih prednikov.

Skrivnost upanja

Vsa Stara zaveza je usmerjena k upanju:

Bog pride, da bi obnovil svoje kraljestvo,

Bog pride, da bi spet vzpostavil zavezo,

Bog pride, da bi zasnoval novo ljudstvo,
da bi zgradil novi Jeruzalem,
da bi zgradil novi tempelj,
Bog pride, da bi preustvaril svet.

Z učlovečenjem je to kraljestvo prišlo, polnost časov je že prispela. Toda Jezus trdi, da kraljestvo raste počasi, skrivoma, kakor gorčično zrno. Med polnostjo in koncem časov je Cerkev na poti kot ljudstvo upanja.

Charles Péguy je dejal: »Vera, ki mi je najbolj všeč, je upanje.« Da, kajti v upanju vera, ki deluje po ljubezni, odpira v srcu ljudi nove poti, teži k uresničenju novega sveta, civilizacije ljubezni, v svet prinaša Božje življenje presvete Trojice, njen način bivanja in delovanja, kakor se je razodel v Kristusu in je predan v evangeliju.

To bratje, je naša velika poklicanost. Ne zaradi naših zaslug, ampak ker »vekoma traja njegovo usmiljenje«. Danes Bog tako kot v času stare in nove zaveze deluje v ubogih v duhu, v ponižnih, v grešnikih, ki se z vsem srcem spreobrnejo k njemu.

Prestopiti skupaj prag upanja

Kot témo za duhovne vaje tega jubilejnega leta sem izbral naslov *Pričevalci upanja*. Upanje je morebiti na pragu tega novega tisočletja največji izziv. *Witness to Hope* - Pričevalec upanja je naslov novega življenjepisa Janeza Pavla II. Nemogoče je, da bi se zdaj ne zahvalil svetemu očetu, da je vodil svojo Cerkev s svojim svetlim pričevanjem, da je prestopila Prag upanja. Ko je skupaj z brati drugih Cerkva in cerkvenih skupnosti prestopil sveta vrata, prag prihodnosti, je osvetlil to, da vse človeštvo nadaljuje svoje romanje naproti

Nameni Apostolata molitve

ZA MAJ

Jezusu, ki je edino upanje.

Danes se predstavljam kot ubogi nekdanji zapornik, ki je preživel več kot trinajst let v zaporu, od tega devet v samici.

Tremens factus sum ego et timeo – tresti sem se začel in se bojim tudi ob tej nalogi, ki mi jo je zaupal sveti oče. Tolaži me neki ameriški roman, v katerem je zgodba o slavnem pridigarju, ki je očaral množice. Pred njegovim govorniškim odrom je neki starček zvesto spremljal njegove pridige. Pridigar je bil zelo vesel svojega uspeha. Nekega dne se mu je prikazal angel: »Čestitam ti za tvoja predavanja ... Zares si dober! Toda ali se spomniš tistega starčka, ki te pride zmeraj poslušat?« »Da, videl sem ga,« je odgovoril pridigar. In angel: »Potem vedi, da te ne pride poslušat, ampak zato, da bi molil zate. Po zaslugi njegovih molitev tvoje pridige tako koristijo vernikom.«

Zato pustite, da vam rečem: iz vsega srca računam na vašo molitev.

In s temi občutji se zaupajmo Devici Mariji, *Redemptoris Mater* – Odrešenikovi materi, ki prestoluje v tej kapeli, obdana s svetniki z Vzhoda in Zahoda. Čutimo, da nam je blizu kakor ob prvih binkošti, skoraj kot samo srce Cerkve, kot Mati pastirjev in vernikov, kot Mati Cerkve.

Nos cum prole pia benedicat Virgo Maria. Z ljubim Sinom nas blagoslovi, Devica Marija.

Dalje prihodnjič

*Dajati se pravi bogateti,
jemati zmeraj manj imeti.
Res čudna stvar: ljubezen.*

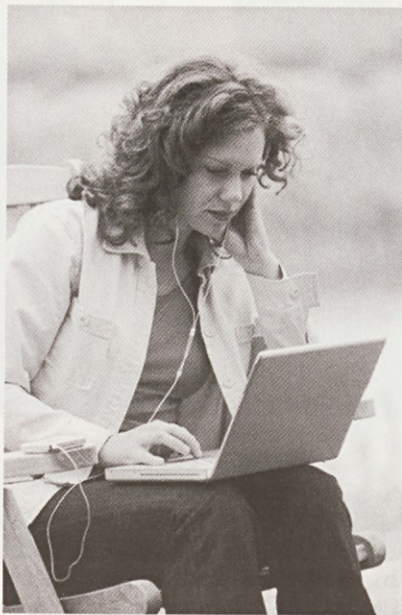
*Ljubiti je bojna igra dveh:
poražen je tisti, ki dobi,
zmaga tisti, ki zgubi.*

Tone Kuntner

SPLOŠNI: Da bi kristjani bolj kritično vrednotili literaturo, umetnost in sredstva obveščanja in tako podpirali kulturo, ki bi branila in uveljavljala vrednost človeka.

Sredstva obveščanja delujejo kot mreža, ki je s svojim vplivom sposobna spreminjati celotno družbo ter pospeševati komunikacijo, povezanost in sodelovanje. Potrebno pa je to njeno moč uravnavati in držati na vajetih. Odražati in upoštevati mora resnico, da je človek več kot samo biološko bitje.

Sv. Pavel živo opisuje človekovo udeležnost v Božji naravi. Po Kris-

razdali. Ta razvoj predstavlja izredne možnosti za služenje skupnemu dobru. Vsi pa vemo, da svet še zdaleč ni popoln.

Dan za dnevom nas različni dogodki opominjajo, da neposrednost v komuniciranju še ne pomeni nujno tudi sodelovanje in povezovanje. Današnji čas od sredstev obveščanja zahteva odgovornost, da bi delovala kot nosilci resnice in miru, ki iz nje izhaja. Potrebno je natančno poročanje o dogodkih, poglobljena in celovita razlaga zadev javnega pomena, pošteno predstavljanje različnih stališč in občutek za skupno dobro. Obveščanje in oblikovanje človekove vesti ni nikoli nevtralna stvar. Nepristranska komunikacija zahteva načelnost, pogum in odločnost, ki ne klone pred težo števila informacij in se ne zadovolji z delnimi ali začasnimi resnicami.

Benedikt XVI, Iz poslanice na 40. svetovni dan komunikacij, 24. jan. 2006

MISIJONSKI: Da bi Devica Marija, Zvezda evangelizacije in Kraljica apostolov, tako kot je spremljala apostole v začetnem obdobju Cerkve, tudi danes z materinsko ljubeznijo vodila misijonarje in misijonarke, ki delujejo po vsem svetu.

Misijonski namen imenuje Marijo: Zvezda evangelizacije in Kraljica apostolov. S tem slikovitim izražanjem želi povedati, kakšna je bila Marijina vloga v prvi krščanski skupnosti. Molila je skupaj s prvimi kristjani, pričevala je s svojim življenjem in opogumljala apostole, ki so začeli izvrševati odgovorno poslanstvo: Pojdite po vsem svetu in učite vse narode.

Z Marijo sodelujemo tudi mi. Majhna skupnost prvih kristjanov v Jeruzalemu se je razširila po vsem svetu in je zdaj sestavljena iz manjših krajevnih skupnosti, škofij in župnij in malih krščanskih občestev. Tudi z nami je Božji Duh, ki ga je Jezus obljubil in poslal apostolom. Pomaga nam, da širimo svoja obzorja, da

tusu imamo dostop k Očetu, v enem Duhu. Potemtakem nismo več tujci in priseljenci, temveč sodržavljeni svetih in domačini pri Bogu (glej Ef 2,18–22). Poklicanost k zvestobi tej povezanosti z Bogom je dejansko vabilo, naj bi v sebi prepoznali njegovo dinamično moč, ki se hoče širiti navzven, na druge, tako da bi njegova ljubezen prevladala v svetu.

Tehnološki napredek je sredstvom obveščanja omogočil, da so v nekem pogledu premagala čas in prostor. Komunikacija steče v trenutku in neposredno, tudi preko ogromnih

gledamo ves svet kot eno samo veliko družino Božjih otrok. In v tej družini so nam posebno pri srcu misijonarji in misijonarke, ki se v našem imenu trudijo na Gospodovih poljih, v njegovi žetvi, v Afriki in Aziji. Izročamo jih Mariji, naj jih ona priporoča svojemu Sinu na nam nedoumljiv način.

Kot je Jezus glava Cerkve, tako je Marija kot srce tega občestva. Mi pa smo udje skrivnostnega telesa, povezani v Svetem Duhu.

Naj misijonarji in misijonarke začutijo našo molitveno podporo. Ne pozabimo na pisma, ki nam jih pošiljajo, preberemo pa jih lahko posebej v reviji Misijonska obzorja. In ko pridejo domov na oddih, jih bomo sprejeli z dolžno hvaležnostjo.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi čaščenje Marije temeljilo na pravem poznavanju njene vloge pri odrešenju, ki ga je izvršil Kristus.

Mesec maj je posvečen Mariji. V tem mesecu se verniki zbiramo pri šmarnični pobožnosti ob križih, kapelicah in v cerkvah. V najlepšem mesecu želimo bolje začutili Marijino bližino, njeno vlogo pri odrešenju sveta in našem odrešenju. Marija, ki je Mati Cerkve,

je tudi naša mati. Sv. Avguštin primerja Cerkev z Marijo, ko pravi: »Ta sveta mati, ki je vredna časti, je enaka Mariji: ona rodi in je devica, iz nje ste rojeni – ona rodi Kristusa, kajti vi ste Kristusovi udje.«

Pri angelovem oznanjenju Mariji je angel Gabrijel napovedal, da bo Marija spočela in rodila Odrešenika. Kljub strahu in negotovosti je Marija izrekla odrešilne besede: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi« (Lk 1,37). Marija je največja med svetniki, ker je bila popolnoma na razpolago Božji izvolitvi. Poslušna

je bila Božjemu glasu in se prepustila Božjemu načrtu. Marija je vse, kar se je zgodilo v zvezi z Jezusom, shranila v svojem srcu (prim. Lk 2,51). K Marijini drži smo povabljeni tudi mi, da ob množici dogodkov in besed shranjujemo Božjo besedo v svojem srcu, da bi obrodila čim več sadu v našem življenju.

Pri Jezusovem odrešenjskem dogajanju Marija ni bila nikoli v ospredju. Jezusa je le spremljala in sicer od začetka do konca njegovega javnega delovanja. Najdemo jo pod križem, kjer je Jezus izkazal človeštvo največjo ljubezen.

Na Jezusovo ljubezen nas spominjajo mnoga znamenja križa ob naših poteh. Na teh znamenjih je pogosto upodobljena tudi Marija. Mariji so posvečeni tudi mnogi romarski kraji, kjer se dogajajo čudeži in ozdravljanja na njeno priprošnjo.

Vse naše misli, besede, čustva in dejanja naj bodo hvalnica Bogu, ker je izbral tako odlično pot učlovečenja svojega Sina. Marija naj našo molitev izroča edinemu Rešitelju, od katerega smo skupaj z njo deležni vseh darov in milosti. Radi se zatekajmo k Mariji, da bi še bolj spoznali njeno vlogo pri našem odrešenju; da bi bila še bolj naša mati, ko nas upodablja po Kristusu.

Jože Motaln

SVETI AVGUŠTIN NAS UČI

BLAGOR TISTIM, KI JOKAJO

Blagor tistim, ki stopijo na pot? Komaj se otrok rodi, že začne hoditi, rasti, dokler ne pride do zadnje postaje, ki je smrt. Kdo ne joka tukaj, na tej trdi poti, če jo že sam otrok začne z jokom?

Res je, da otrok pri rojstvu zapusti materino telo, vstopi v široki svet, iz teme na svetlobo, a na tem prehodu iz teme v luč lahko joka,

ne more se pa smejati. Vprašaj novorojenčka, zakaj začne svoje življenje z jokom. Ko ob rojstvu joka, postane sam prerok svoje nesreče. Se ne govori, pa je že prerok. Prerokuje, da bo živel sredi bolečin in strahu. Kajti tudi če bo živel dobro in bo pravičen, bo imel vedno dosti razlogov za strah, ker bo oblegan od skušnjav.

Ljudje se smejejo in jokajo, a

tudi smeh ljudi je vreden joka. Eden objokuje svojo nesrečo, drugi objokuje smrt katerega svojih dragih. Spet tretji joka zaradi tega ali onega. Toda bolj kot vsi drugi joka po pravici pravični, ki joka za tiste, ki jokajo brez koristi. Ta joka za tiste, ki jokajo, oni za tiste, ki se smejejo, kajti tisti, ki joka za prazne reči, joka brez koristi, enako kot tisti, ki se smeje zaradi praznih reči, se smeje v svojo škodo.

Pravični v vsakem primeru joka in joka bolj kot drugi. Joka celo, ko v molitvi daruje svoja dobra dela Bogu. Kdor se nahaja v izgnanstvu, pa ne joka, kaže s tem, da ne čuti želje po domovini. Želja po tem, kar kdo nima, ga mora spraviti v jok. Kako bi sicer mogel reči Bogu: *Moje solze si položil*

predse? Kako bi mogel reči Bogu: Moje solze so bile moj kruh dan in noč? Moje solze so se spremenile v kruh, kar pomeni, da so hranile mojo lakoto. Kje je kak pravični, ki ni imel teh solza? Kdor jih ni imel, ni občutil bolečine izgnanstva. In s kakšnim obrazom bo mogel priti v domovino tisti, ki ni vzdihoval po njej, ko še ne bil v njej?

Pogoste so solze pravičnih, a le dokler so tu na poti. Kako bi jih mogli pretakati v domovini? Nasprotno pa tisti, ki se tu v prazno smejejo in jokajo, vedno v zadovoljevanje strasti, vzdihujejo zaradi doživetih prevar in se veselijo nad prevarami, ki so jih sami povzročili. Tudi ti jokajo na svoji poti, tudi oni jokajo, a ne od veselja. Kaj bi namreč mogel žeti tisti, ki ni sejal? Ali bolje, žanjejo, a le to, kar so sejali. Sejali so trnje in žanjejo ogenj.

Ko bi jaz mogel naštet vse tegobe tega življenja, bi mar imel zadosti časa za to? Ta svet je ječa: njegova žalost je resnična, njegovo veselje je lažno; gotova je bolečina, negotov je užitek; trd je trud, strahu je poln počitek; nesrečna je resničnost in prazno je upanje na srečo. Nesrečno je vsako srce, zaljubljeno v minljive reči. Ko jih zgubi, mu povročijo trpljenje in mu odkrijejo, kako nesrečen je bil, še predno jih je zgubil.

Predstavljal si ta svet kot morje, na katerem pihajo močni vetrovi in velik vihar. Vihar je strast, ki ima človeka v oblasti. Ljubiš Boga? Hodi po vodi, to se pravi, gospodar si nad ošabnostjo sveta. Ljubiš svet? Utopil te bo, kajti svet zna pogoltniti svoje ljubitelje, ne zna jih pa nositi. Misliš, da piha nasproten veter, ko doživiš kakšno nesrečo na tem svetu? Kadar izbruhne vojne, nemiri, lakota

in kuga; kadar vsakemu človeku grozi kakšna osebna nesreča in se misli, da piha nasproten veter, tedaj je treba klicati Boga na pomoč.

Nasprotno pa, kadar se ti svet smehlja s časno srečo, se sodi, da ne piha nasproten veter. In vendar, ne smeš se dati voditi od teh znamenj, da bi vedel, če je vreme lepo. Le vprašaj, a vprašaj svoja razpoloženja. Poglej, če je v tebi vse mirno, pazi, da te ne premetava notranji veter. Na to moraš biti

pozoren. Veliko poguma je treba, da se človek bori, ko mu gre dobro, ne da bi se pustil zapeljati ali pa pokvariti.

Sredi vseh teh nesreč te morda muči tudi zavest kakšne težke krivde? Ugasni ogenj greha s svojimi solzami. Jokaj pred Bogom. Da, jokaj brez strahu pred Bogom, ki te je ustvaril in ne bo preziral v tebi dela svojih rok. Vzdihuj pred Bogom, pretakaj solze v njegovi prisotnosti, izpovej se mu, stopi naprej in daruj mu kesanje nad svojo krivdo. Kdo si ti, ki jokaš in se izpoveduješ v njegovi pričujočnosti? Njegova stvar si. Velik razlog za tvoje zaupanje v pričujočnosti Stvarnika ti mora biti misel, da si njegova stvar in ne stvar narejena kakorkoli, temveč

narejena po njegovi podobi in sličnosti.

Jokal bom, Gospod, a ne z jokom, ki izvira iz mesa, kajti kdor joka po mesu, kakšno tolažbo lahko ima? Nadležne tolažbe in vredne, da se jih človek boji. Tolažba tistega, ki joka, je v strahu, da ne bi jokal znova. Resnična tolažba je v tem, da prejmeš, kar se ne bo nikoli zgubilo. Lahko se zatorej veselim upanja, da bom potolažen, če sedaj objokujem svoje izgnanstvo. Naj jokam, dokler se moja duša

ne reši utvar in se moje telo ne obleče z zdravjem, s pravim zdravjem, pravim, in to je nesmrtnost. Naj mi nihče ne reče: »Ti si srečen«. Kdor mi tako govori, me hoče zapeljati. Prevara je, kajti ta zemlja je kraj pohujšanj, skušnjav in vsega zla. Je kraj mrtvih, a bo postal kraljestvo živih. V deželi mrtvih je polno dela, težav, skušnjav, nemira in zdihovanja. Tukaj so navidezno srečni v resnici nesrečni, kajti lažna sreča je v resnici nesreča.

Če pa nasprotno sedaj priznam svojo nesrečo, bom potem na-

šel pravo srečo. In prav zato, ker se sedaj smatram za nesrečnega, se mi zdi, da mi govoriš: *Blagor tistim, ki jokajo*. Da, v resnici blagor tistim, ki jokajo. Nič ni tako združeno z nesrečo kot jok, kot ni nič tako nasprotnega z nesrečo kot sreča in kljub temu govoriš o tistih, ki jokajo in jih proglašaj za srečne! Daj mi umeti tvoje besede, Gospod. Proglašaj za srečne tiste, ki jokajo: srečne v upanju, nesrečne v resnici.

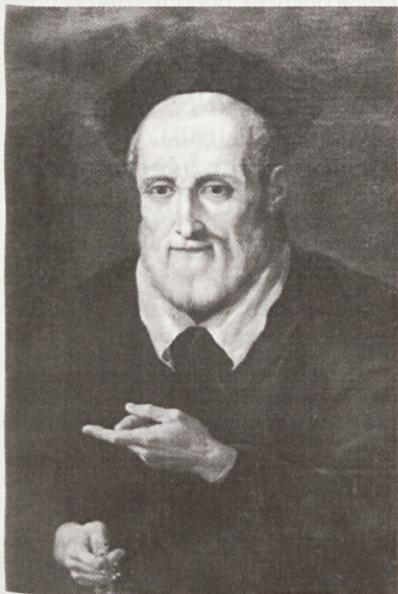
Proti toku lahko plava samo živa riba.

Kitajski pregovor

FILIP NERI, duhovnik

1515 – 1595

26. maj

»**B**odite veseli! Vedra misel krepí srce in stori, da človek vztraja v dobrem. Prava pot, da v sveti kreposti napredujemo, je ta, da vztrajamo v veselosti.« S temi besedami je današnji svetnik Filip Neri označil samega sebe. Bil je izredno vedre narave in imel je velik smisel za humor. Slavni nemški pesnik Goethe, ki se je razpisal o njem v svojem potopisu po Italiji, ga imenuje humorističnega svetnika - in res ga imajo humoristi za svojega patrona. Zdrav humor je v tem, da se znaš pošaliti na svoj račun: je vedro priznanje lastnih slabosti in omejenosti. Filip Neri je imel nadpovprečne umske in srčne darove in bil je v nevarnosti, da bi ga ljudje imeli za nekaj posebnega, zato se je pogostokrat nalašč obnašal tako, kot da je »malo čez les«. Goethe piše o njem: »Nič mu ni bilo bolj zopno kot nečimrnost, puhlost, domišljavost; proti temu je vedno nastopal kot proti največji oviri pravega bogoljubnega življenja, in sicer zmerom z vedrim humorjem.«

Filip se je rodil 21. julija 1515 v

Firencah. Sončna Toskana mu je vzbudila ljubezen do narave, bogata firenška kultura pa ljubezen do umetnosti. Po značaju je bil odprt, pristrčno ljubezniv, šaljiv in dovtipen. Ko mu je bilo osemnajst let, ga je bogati stric povabil v San Germano, mestece med Rimom in Neapljem. Tam je ostal le eno leto - tisto delo ni bilo zanj. Vleklo ga je v samoto, a šel je v Rim, kjer je bil nekaj časa domači učitelj, ob tem pa je tudi sam študiral. Nenadoma je v sebi začutil klic, naj začne apostolsko delovati. Tej nalogi se je posvetil kot laični apostol. Obiskoval je skrajno zanemarjene bolnike, jim skušal postreči ter jih razvedriti. Hodil je po rimskih ulicah in iskal stike z ljudmi. Ljudje so radi poslušali njegove šale. Zastavljal jim je vprašanja, s katerimi je vzbujal njihovo pozornost. Ko si je pridobil njihovo zaupanje, so mu odkrili svoje težave, tudi duhovne. Tam, kjer duhovniki niso imeli nobenega uspeha, je ta mladi laik uspel napraviti pot za Boga.

Leta 1551, ko mu je bilo šestindeset let, se je na ukaz spovednika dal posvetiti v duhovnika. Živel je v največji skromnosti. »Revščino sem zmerom ljubil,« je ponavljal za svetim Bernardom, »nikoli pa ne nesnage!« Večino dneva - tudi po petnajst ur - je presedel v spovednici. Kadar je bil prost, so prihajali ljudje k njemu v sobo. Vodil je preproste in imenitnike, berače in kardinale. Mikalo ga je iti v misijone, toda spovednik mu je dejal: »Filip, tvoja Indija je Rim!« Postal je apostol Rima in njegov misijon je segal »od papeža do zadnjega pobalina«. Otroci so ga imeli neverjetno radi. Z mladino je hodil ven v naravo in jim ob tem, kar so videli, skušal približati božjo lepoto. Bral jim je iz dobrih knjig, skušal jih je pametno zaposliti in jih navajal k temu, da so obiskovali starčke, bolnike, reveže.

Njegovo zgodovinsko delo je ustanovitev kongregacije oratorijancev, bratovščine duhovnikov, ki so se ob njem zbirali k pogovorom o duhovnih zadevah. »Naše edino redovno pravilo je ljubezen,« je dejal. Imel je tudi mistične darove: bral je v dušah ljudi kakor v odprti knjigi. Če so ga sovražniki obrekovali, se

je samo nasmehnil. Umrli je 26. maja 1595. Že dva meseca po smrti se je začel proces za razglasitev za svetnika, ki je bil končan 14. maja 1622, ko je bil hkrati z Ignacijem Lojolskim, Frančiškom Ksaverijem in Terezijo Avilsko povzdignjen na oltar. V Rimu, kjer so mu pravili »Pippo Buono« (Filip Dobri), obhajajo njegov god kot ljudski praznik.

SILVESTER ČUK

DNEVNIK SVETE S. M.
FAVSTINE KOWALSKIE
(9)

GLOBLJE SPO- ZNANJE BOGA IN STRAH DUŠE

*Moj Gospod,
vnemi mojo ljubezen do tebe,
da bi se moj duh ne utrudil
v viharjih, trpljenju in
preizkušnjah. Ti vidiš, kako sem
slabotna. Ljubezen zmore vse.*

Na začetku se Bog daje spoznati kot svetost, pravičnost, dobrota ali usmiljenje. Človek ne spozna vsega naenkrat, ampak v posameznih prebliskih oziroma v približevanjih Boga. To ne traja dolgo, ker takšne svetlobe duša ne bi mogla prenesti. Med molitvijo človek spoznava sijaj te svetlobe, ki mu onemogoča moliti na dotedanji način. Ves trud in napor, da bi molil kakor prej, ostaja neuspešen. Popolnoma nemo-goče je še naprej tako moliti ka-

kor pred sprejetjem te svetlobe. Luč, ki se je dotaknila duše, živi v njej in nič je ne more ugasiti ali zatemniti. Ta sijaj spoznanja Boga človeka privlači in razplameneva ljubezen do njega. Ista svetloba pa daje obenem duši spoznati, kaj je ona sama. V višji svetlobi vidi vso svojo notranjost, kar jo preseneča in vznemirja. A ne ostaja v tem nemiru, ampak se začenja prečiščevati, poniževati in se pred Gospodom zmanjševati. Kolikor bolj se duša očisti, tem močnejša postaja svetloba, bolj zgoščena in vseprešinjajoča. Če se je duša zvesto in hrabro odzvala na prve milosti, jo bo Bog napolnil s svojo tolažbo in se ji dal okusiti. Človek včasih spoznava način notranjega srečanja z Bogom in se zelo veseli. Misli, da je že dosegel dano stopnjo popolnosti; ker so se napake in slabosti v njem pritajile, misli, da jih nima več. Nič mu ni več težko - na vse je pripravljen. Začenja se potapljati v Boga in uživati njegovo blaženost. Nosi ga milost in se ne zaveda, da more priti čas preizkušenj in skušnjav. In res, takšno stanje ne traja dolgo.

Pridejo tudi drugačni trenutki, a vendar moram pripomniti, da se duša bolj zvesto izroča božji milosti, če ima razsvetljenega spovednika, kateremu vse zaupa.

Božje preizkušnje v duši, ki jo Bog posebej ljubi. Skušnjave in tema, satan.

Ljubezen človeka še ni takšna, kakršno želi Bog. Človek hitro izgublja božjo navzočnost. V njem se porajajo različne napake in pomanjkljivosti, zoper katere se mora silovito bojevati. Vse napake se stopnjujejo, a čuječnost duše je velika. Namesto nekdanje božje navzočnosti se širi suhota in duhovna suša. Človek v nabožnih vajah ne najde nobene tolažbe. Tudi moliti ne more več tako kakor nekdanj, niti tako kot pred kratkim. Povsod išče, a nikjer ne najde nobene tolažbe. Pred njim se je Bog skril in v ničemer ne najde tolažbe, nobeno bitje ga ne more potolažiti. Strastno hrepeni po Bogu, pa vendar vidi svojo bedo in začenja čutiti božjo pravičnost. Zdi

se mu, kot da bi izgubil vse božje darove. Njegov razum je nekako zatemnjen, tema zajema vso dušo. Začenja se nepopisno trpljenje. Trudi se, da bi spovedniku predstavil svoje stanje, toda ta ga ne razume. Zapada v vse večji nemir. Satan začenja svoje delo.

Vera ostaja v ognju. Odvija se velik boj. Človek se trudi, z močjo volje vztraja pri Bogu. Satan se z božjo privolitvijo vse bolj približuje. Upanje in ljubezen sta na preizkušnji. Skušnjave so obupne, a Bog nekako skrivnostno podpira človeka. On se tega ne zaveda, a se drugače ne bi mogel upreti. Bog ve, kaj lahko dopusti. Človeka mučijo skušnjave nevere glede razodetih resnic in skušnjava neiskrenosti do spovednika. Satan mu govori: »Glej, nihče te ne razume; zakaj govoriti o tem?« V ušesih mu zvenijo besede, ki ga strašijo, in zdi se mu, da jih izgovarja zoper Boga. Vidi, kar bi ne želel videti. Sliši, kar bi ne želel slišati. Strašno je, če v takem stanju nima izkušenega spovednika. Sam nosi vse breme, zato si mora, če je le v njegovi moči, poiskati razsvetljenega spovednika, sicer bi se pod tem bremenom lahko zlomil, ker je tako pogosto na robu propada. Vse te preizkušnje so hude in mučne. Bog jih ne dopušča tistemu, ki ni že prej doživel globljega srečanja z njim in ni okusil božje blaženosti. Bog

ima s tem nam nerazumljive namene. Pogosto na podoben način pripravlja človeka za prihodnje namene, načrte in velika dela; hoče ga preizkusiti kot čisto zlato, a to še ni konec preizkušenj. Obstaja še preizkušnja nad preizkušnjami - to je občutek popolne zavrženosti od Boga.

Preizkušnja nad preizkušnjami, občutek popolne zapuščenosti od Boga - obup

Duša pride zmagovito iz predhodnih preizkušenj s pogumnim bojem, čeprav ne brez padcev, in z globoko ponižnostjo kliče h Gospodu: Reši me, ker propadam. Vendar je še sposobna za boj.

Zdaj človeka zajema strahotna tema. V sebi vidi le grehe. Strašni so njegovi občutki. Počuti se, da je zapuščen od Boga, kot da bi bil predmet njegovega sovraštva, in je samo še korak do obupa. Brani se, kolikor more, poskuša obuditi zaupanje, a molitev je zanj še večja muka. Dozdeva se mu, da izziva Boga k večji jezi. Postavljen je na nebeški vrh, ki je nad prepadam.

Človek hrepeni po Bogu, a doživlja, da je zavržen. Vse trpljenje in stiske tega sveta niso nič v primerjavi s tem občutkom, v katerega je potopljen - občutek

zavrženosti od Boga. Nihče ga ne more potolažiti. Čuti se osamljenega. Nikogar nima, ki bi ga branil. Svoj pogled dviga k nebu, a ve, da zaman - zanj je vse izgubljeno. Iz teme pada v še večjo temo. Dozdeva se mu, da je Boga za večno izgubil, tistega Boga, ki ga je tako ljubil. Ta misel mu povzroča nepopisno bolečino. Vendar se s tem ne želi pomiriti, poskuša se ozreti v nebo, vendar zaman - to mu zadaja še večjo bolečino.

Nihče ne more razsvetliti takšne duše, če jo Bog želi obdržati v temi. Živo in grozljivo čuti zavrženost od Boga. Iz njenega srca se trgajo boleči vzdih, tako boleči, da jih noben duhovnik ne razume, če jih ni sam doživel. Poleg tega človek občuti še trpljenje od hudobnega duha. Satan se roga: »Vidiš, ali boš še naprej zvest? Zdaj imaš svoje plačilo, v naši oblasti si.« Satan ima le toliko oblasti nad človekom, kolikor mu Bog dopusti; Bog ve, koliko lahko zdržimo. »Kaj imaš od tega samoopovedovanja in od tega, da si zvest pravilu? Zakaj vsi napori? Od Boga si zavržen.« Beseda »zavržen« je kakor ogenj, ki prodira po vsakem živcu, skozi kosti in mozeg. Skoz in skoz prešinja vse bitje. Temu sledi vrhunec preizkušnje. Človek nič več ne išče pomoči, zapira se vase in vse izgublja izpred oči, kakor da bi se vdal v trpljenje zavrženosti. To je stanje, za katero ne najdem besed. To je umiranje duše.

Ko se mi je to stanje prvič približalo, me je moč svete pokorščine iztrgala iz njega. Učiteljica novink je bila tako preplašena nad mojim stanjem, da me je poslala k spovedi. Spovednik me ni razumel, nisem dobila niti sence tolažbe. Jezus, daj nam izkušenih spovednikov.

Takoj ko sem povedala, da v duši trpim peklenske muke, mi je odvrnil, da ni zaskrbljen za mojo dušo, ker v njej vidi veliko božjo milost. Od vsega tega nisem nič razumela, niti najmanjši žarek svetlobe ni prodr v mojo dušo.

Zdaj že čutim pomanjkanje telesnih moči in ne zmorem več svojih dolžnosti. Trpljenja ne morem več skriti, čeprav o njem ne

zgubljam niti besede. Izdaja me bolečina, ki se odraža na mojem obrazu, in mati prednica mi je rekla, da k njej prihajajo sestre in ji pripovedujejo, kako jih moja zunanost v kapeli navdaja z obžalovanjem, ker sem videti tako slabotna. Kljub vsem naporom človek ni v stanju, da bi prikri to trpljenje.

Jezus, ti veš, kako človek ječi, ko je v stiskah, zavrt v temo, a vendar hrepeni, kopni po Bogu kakor izsušena usta po vodi. Umira in vene. Umira in ne umre, to je - ne more umreti. Njegovi napori so nični, saj je v oblasti močne roke. Zdaj prehaja pod oblast Pravičnega. Vsi zunanji napori odpovedo. Vse, kar ga obkroža, molči. Kakor umirajoči izgublja vse zunanje - tako je človek osredinjen pod oblast pravičnega, trikrat svetega Boga. Kakor da bi bil vekomaj preklet. To je največji trenutek in samo Bog lahko človeka tako preizkuša, ker samo on ve, da človek more to prestati. Ko je duša prešinjena s takšnim peklenskim ognjem, jo prevzema obup. Moja duša je izkusila tak trenutek, ko sem bila v celici sama. Ko se je začela pogrezati v obup, sem čutila, da umiram; vzela sem križ in ga v rokah krčevito stiskala. Takrat sem čutila, da se mi duša ločuje od telesa; kljub temu, da

sem hotela oditi k predstojnikom, mi je zmanjkalo moči. Izrekla sem zadnje besede: »Zaupam v tvoje usmiljenje.« Zdelo se mi je, kakor da bi s tem Boga spodbudila k večji jezi. Zapadla sem v obup in samo od časa do časa se mi je iz duše izvilo bolešno, neutolažljivo ječanje. Duša v smrtnem boju - mislila sem, da bom ostala v tem stanju, ker se z lastnimi močmi ne bi mogla rešiti. Vsaka misel na Boga je povzročala nepopisno morje trpljenja. Kljub temu je v duši nekaj, kar kopni k Bogu. A njej se zdi, da je to le zaradi tega, da bi še bolj trpela. Spomin na nekdanjo ljubezen, s katero jo je obdajal Bog, je zanjo le nova oblika trpljenja. Njegov pogled prodira skozi dušo in vse v njej zgoreva pod tem pogledom.

To stanje je trajalo precej časa, dokler ni ena od sester prišla v mojo celico in me našla napol mrtvo. Ustrašila se je in šla k učiteljici novink, ki mi je v imenu svete pokorščine ukazala, naj se dvignem s tal. Takoj sem začutila telesno moč, vstala sem, toda vsa sem drhtela. Učiteljica novink je hitro prepoznala stanje moje duše ter mi spregovorila o nepojmljivem božjem usmiljenju in rekla: »Bodite brez skrbi, ukazujem vam z močjo pokorščine.« - Nakar je dejala: »Zdaj vidim, da vas je Bog poklical

k veliki svetosti. Želi vas imeti pri sebi, ko dopušča takšne stvari in tako zgodaj. Ostanite zvesti Bogu, kajti to je znamenje, da vas želi imeti visoko v nebesih.« Toda teh besed nisem razumela.

Ko sem prišla v kapelo, sem imela občutek, da je od moje duše vse odpadlo, kakor da bi pravkar prišla iz božjih rok. Čutila sem nedotakljivost svoje duše in se počutila kot majhen otrok. Tedaj sem v svoji notranjosti zagledala Gospoda, ki mi je dejal: **Ne boj se, moja hči, jaz sem s teboj.** V tem trenutku se je razblinila vsa tema in izginilo je trpljenje. Nepojmljiva radost je preplavila čute in s svetlobo napolnila moči duše.

Hočem pripomniti, da so se na mojem telesu še dva dni poznala znamenja preživetega trpljenja, čeprav je moja duša že bila pod žarki božje ljubezni. Obraz je bil smrtno bled in oči podplute s krvjo. Samo Jezus ve, koliko sem

trpela. V primerjavi z resničnostjo je to, kar sem zapisala, le medel prikaz. Ne znam tega izraziti; zdi se mi, kakor da bi se vrnila z drugega sveta. Čutim odpor do vsega, kar je ustvarjeno. Privijam se na božje Srce kakor dojenček na materine prsi. Vse gledam z drugačnimi očmi. Zavedam se, kaj je Bog z eno samo besedo naredil v moji duši, kajti iz tega živim. Zona me spreletava, ko se spomnim trpljenja. Če ga sama ne bi doživljala, ne bi verjela, da je mogoče toliko trpeti. To je resnično popolnoma duhovno trpljenje.

V vsem tem trpljenju in bojih nikoli nisem opustila svetega obhajila. Ko sem mislila, da obhajila ne smem prejeti, sem šla pred obhajilom k učiteljici novink in ji povedala, da si k svetemu obhajilu ne upam pristopiti, ker se mi zdi, da tega ne smem storiti. Vendar mi ni dovoljevala opuščati svetega obhajila. Šla sem in spoznala, da

me je rešila samo pokorščina.

Učiteljica novink mi je pozneje dejala, da so moje preizkušnje tako hitro minile, ker sem bila pokorna. »V moči pokorščine ste vi, sestra, tako srčno vzdržali.« Res je, da me je iz takšnega trpljenja izpeljal sam Gospod, ker mu je bila všeč moja zvestoba pokorščini.

Čeprav so to strašne stvari, se jih nobenemu ni treba preveč bati, ker nam Bog ne nalaga več, kakor moremo zdržati. Sicer nam pa Bog morda nikoli ne bo dal okusiti takšnega trpljenja.

To pišem zato, da bi se, če bi Bog hotel kakega človeka voditi skozi podobno trpljenje, tisti tega ne bal. Moral pa bi v vsem, kolikor je to odvisno od njega, ostati zvest Bogu. Bog, ki je sama ljubezen in je v svoji nepojmljivi ljubezni človeka poklical v življenje, človeku ne povzroča krivice. V času svojega trpljenja tega nisem razumela.

Dalje prihodnjič

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1 - Ali je res potrebno tudi javno bogoslužje, to se pravi, da ima Cerkev in druga verstva svoje bogoslužne prostore, svoje verske obrede in podobno? Ali ne bi bilo zadosti, da bi človek v notranjosti Boga častil in se trudil za življenje po njegovi volji? Končno je to zadnje bistveno za vero. Tako na primer mohamedanci pravzaprav nimajo cerkva, tudi ne oltarjev, ne svetih podob in tako naprej in vendar je islam menda največja vera na svetu?

Odgovor je preprost in lahko razumljiv. Bog je Stvarnik in Gospod ne samo posa-

meznikov, ampak tudi družbe sploh in vseh vrst družb. Iz vseh teh naslovov je človeštvo dolžno Bogu tudi javno bogoslužje in bogočastje. Javno bogočastje je potrebno, da dobijo in ohranjajo na ta način družbe in narodi visoko mnenje o verstvu in o dolžnostih, ki jim jih to nalaga.

Bog je ustvaril človeka kot družabno bitje: človek živi, raste in se razvija samo v družbi. Bog je že v raju rekel: »Ni dobro biti človeku samemu.« Odtod družina in tudi civilna družba, ki ni drugega kot podaljšanje družine. Vsak posamezen človek mora moliti in častiti Boga v svojem srcu in z zunanjimi dejanji izražati svoje notranje misli in čustva.

Takšna je zahteva njegove narave.

Brez javnega bogočastja Bog ne prejme dolžne časti in spoštovanja in brez njega ljudje ne morejo spoznati važnosti vere. Tudi civilne družbe uporabljajo primerna zunanja sredstva, s katerimi skušajo v svojih podanih zbuditi spoštovanje do nosilcev oblasti in do važnih dogodkov iz svoje preteklosti. Kadar gre kakšna važna državna osebnost v kakšno mesto, se okrasijo ceste, po katerih se bo peljal, plapolajo državne zastave, vojaki v prazničnih uniformah pozdravijo visokega gosta in podobno. Mar ni Bog najvišji Gospod vsake družbe, vladar vseh vladarjev, in Gospod vseh gospodov?

Javno bogočastje je tudi najbolj učinkovito sredstvo, kako prebuditi in ohranjati verski čut v ljudeh. Odpravimo iz družin skupno molitev, branje verskih knjig, nabožno petje in prav kmalu bodo družinski člani prenehali misliti na Boga. V takem okolju bo tudi otrok počasi zgubil spoštovanje do očeta in matere, dotedanji lepi odnosi med družinskimi člani se bodo začeli slabiti. Kako žalostno in neprijetno je živeti

v družini, v kateri je odsotna vera. In nasprotno kako prijetno je življenje v družini, v kateri je prisoten Bog!

In je kaj lepšega v državah, ko vidite zbrane okoli istega oltarja državljane in državne oblastnike, velike in majhne ljudi, bogate in revne – združene kot v eni sami družini pred istim skupnim Očetom? Zgled ima velik vpliv in je zelo učinkovit, da prebudi v dušah misli na Boga in ljubezen do njega. Če se odpravi javno bogočastje, s katerimi sredstvi bo mogoče moralizirati ljudske množice? Se bodo družbe zateleale h klubom, h kavarnam, k športu in teatru? Zaprimo cerkve in kapele in kmalu bomo primorani graditi nove ječe. Zato je javno bogočastje v vseh mogočih oblikah ne le dolžnost, ampak tudi vprašanje življenja in smrti ne le za družine, ampak tudi za vse druge družbe.

2 - Mi lahko poveste, katere so v Cerkvi najbolj znane in uporabljane molitve na čast Materi Božji?

Najbolj znane molitve Mariji na čast so naslednje. Najprej »Magnificat« (Moja duša poveljuje Gospoda). To je hkrati molitev k Mariji in pesem hvaležnosti, ki jo je Marija izpovedala, ko jo je po učlovečenju Božjega Sina v njenem telesu njena sorodnica Elizabeta pozdravila kot »mater svojega Gospoda«.

Druge molitve Mariji na čast je »Zdrava Marija« – prednostna molitev

Cerkve, sestavljena delno iz pozdravnih besed nadangela Gabriela, delno pa iz besed ljudstva iz Marijinega mesta Efeza, ki je Marijo navdušenopozdravljalo po efeškem koncilu kot »Mater Božjo«.

Počasi se bo še bolj razširila po krščanskem svetu molitev »Pozdravljena Kraljica«, španskega izvora, ki je kot vzdihovanje krščanskega ljudstva v tej solzni dolini, v kateri prosimo Marijo, naj posreduje pri svojem Sinu za nas varstva in usmiljenja.

»Angel Gospodov« je tradicionalni povzetek pozdravov Mariji na čast, ki je še vedno v veliki časti v mnogih krščanskih deželah. Gre za molitev, ki je vezana na tri trenutke vsakdanjega življenja: na jutro, opoldan in večer. V teh dnevni urah naj bi se kristjan s posebno hvaležnostjo spominjal velike skrivnosti učlovečenja Božjega Sina v telesu Device Marije in bi se k njej zatekali po pomoč. V mnogih

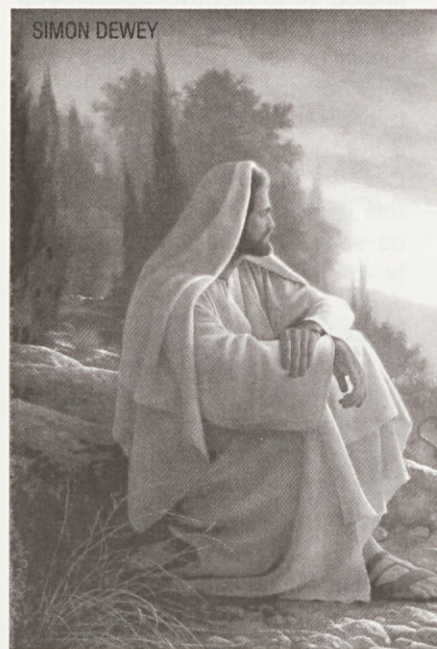

krščanskih vaseh pa tudi v nekaterih mestih se še vedno ohranja navada, da se ob teh treh dnevni urah zvoni.

Nobenega dvoma pa ni, da je »rožni venec« najbolj razširjena in poznana molitev Mariji na čast. Nastal je že v srednjem veku in je v 16. stoletju dobila današnjo obliko 15 skrivnosti, katerim je papež Janez

Pavel II. pridelal še pet novih in sicer skrivnosti luči. Je to premišljevalna molitev, v kateri se spominjamo celotnega Jezusovega in Marijinega življenja. Redno se rožnemu vencu dodajajo še 'lavretanske' litanije, ki so nekak slavospev Marijinih odlik in naše prošnje za njeno pomoč.

3 - Vem, da je vprašanje, ki ga stavjam, težko in zahteva obširen odgovor. Vprašanje je namreč: Ka-

ko dokažemo, da je Kristus Bog, druga Božja oseba? Gotovo je za to dejstvo mnogo dokazov, a jaz bi tukaj bil zadovoljen, če bi jih dobil vsaj nekaj.

Prav imate, ko pravite, da je za to temeljno resnico krščanske vere mnogo dokazov, čeprav vi prosite samo za nekatere, iz katerih se že da dokazati ta velika in najbolj važna krščanska resnica. Bom poskušal dati nekaj teh dokazov. Najprej je sam Kristus pričal za to resnico. Kdaj in kako? Najprej je to učil svoje apostole, pričal pa je o tej resnici tudi pred ljudstvom in pred velikim duhovnikom Kajfom in končno je to resnico izpričal celo na križu.

Pripisoval si je oblast, pravice in časti, ki pripadajo samo Bogu. In ker je bil Kristus najsvetejši človek,

ki je kdaj hodil po naši zemlji – kar priznava ves svet - in se on proglašal za Boga, potem mora biti to res. Če bi to ne bilo res, potem bi bil Kristus človek, ki je izgubil um ali pa je bil slepar. O tem pa, da ni bil ne eno ne drugo, so pa celo njegovi največji sovražniki prisiljeni izpovedati, da še nikdar na svetu ni obstajal kakšen tako moder in kreposten človek kot Kristus. Če torej ta človek, tako moder in kreposten, izjavlja, da je Bog, je to njegovo trditev treba sprejeti in torej verovati, da torej v resnici je, kar je o sebi govoril.

Poglejmo zatorej nekaj njegovih izjav o sebi. Pred svojimi apostoli je izjavil, da je Bog. Nekega dne je v Cezareji Filipovi stavil apostolom tole vprašanje: »Kaj pravijo ljudje, da sem jaz?« Odgovor apostolov je bil: »Nekateri pravijo, da si Janez Krstnik, drugi, da si Elija ali Jeremitja ali pa kateri drugi od prerokov.« »Kaj pa vi« – je nadaljeval Kristus – »kdo pravite, da sem?« V evangeliju je zapisano, da se je tedaj oglasil Peter in mu odgovoril: »Ti si Kristus, sin živega Boga!« Kaj bo storil Kristus, on, ki je prišel na svet, da uči ljudi resnico? Nikakor ne sme pustiti apostolov v dvomu o tako važni stvari. Torej če v resnici ni božji Sin, mora to povedati. Ne stori tega, ampak pohvali Petra za njegovo pričevanje z besedami: »Blagor ti, Simon, Jonov sin, kajti tega ti nista razodela ne meso ne kri, temveč moj Oče, ki je v nebesih...« In Kristus nagradi tega svojega apostola za njegovo živo vero s tem, da ga postavi za temelj svoje bodoče Cerkve in mu obljubi dati ključne nebeškega kraljestva.

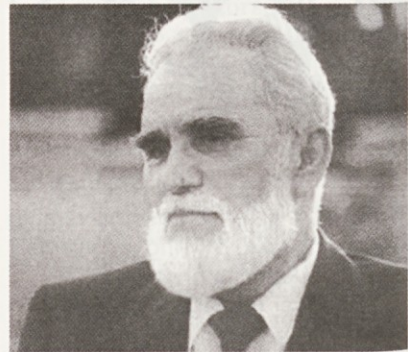
Kristus nadalje izpriča svoje božanstvo pred ljudstvom. Ko se je nekega dne sprehajal po tempeljskem preddvoru, ga je obkročila gruča ljudi in mu rekla: »Koliko časa nas boš se puščal v dvomu? Če si ti Mesija, nam to jasno povej.« Jezus jim odgovori: »Že sem vam povedal, pa mi ne verujete; a dela, ki jih vršim v imenu svojega Očeta, pričajo o meni. Jaz in Oče sva ena sama stvar. Jaz in Oče sva eno.« S

temi besedami je jasno izpovedal svoje božanstvo: Oče in Sin sta en sam Bog. Jezus Kristus je božji Sin iste božje narave s svojim Očetom. Ogorčeni nad tem, da se nek reven in preprost človek proglašal pred njimi za božjega Sina, ga hočejo kamnati, pa jih Kristus vpraša: »Zakaj me hočete kamnati?« »Ker se ti, ki si samo človek, imaš za Boga.« Kaj naj odgovori Jezus? Če res ni Bog, potem mora uporabiti to priložnost, da to jasno pove in jih pouči o zmoti, v kateri je morda kdo bil. A Kristus svojih besed ne prekliče, temveč še potrdi, kar je ravnokar rekel. »Če ne vršim del svojega Očeta, mi ne verujte; če jih pa delam, potem pa tudi če meni ne verjamete, verjemite vsaj delom, da boste spoznali in verovali, da je Oče v meni in jaz v Očetu.«

Kristus tudi pred sodnim stolom velikega duhovnika trdi, da je Bog. To je bilo njegovo najbolj slovesno pričevanje, da je Bog. Veliki duhovnik vpraša Jezusa z besedami: »Rotim te pri živem Bogu, da poveš, če si ti Kristus, sin ožji.« In Kristus odgovori: »Ti si rekel, jaz sem.« In da potrdi te svoje nad vse jasne besede, dostavi: »Odselej boste videli Sina človekovega priti na oblakih neba, ko bo prišel soditi žive in mrtve.« Ko je veliki duhovnik in člani sinodrija slišali te besede, so si pretrgali oblačila v znak, kot da so slišali bogokletje in so Jezusa obsodili na smrt. Ko so prišli pred Pilata, so mu rekli: »Imamo zakon in po tem zakonu mora umreti, ker se je delal sina božjega.« Kristus je bil torej obsojen na smrt, ker je slovesno izjavil, da je sin božji.

Naj navedem tu samo še en dokaz od tolikih drugih, ki pričajo za resnico, da je Kristus pravi Bog. Ko je bil dvignjen na križ, je govoril kot Bog. Rekel je namreč desnemu razbojniku, ki je bil skupaj z njim križan: »Resično povem ti, še danes boš z menoj v raju.« Mar ni to isto kot proglasiti se za Boga in kot gospod nebes in zemlje odločati o tem, kdo bo vstopil in kdo ne v nebeško kraljestvo?

Protestant je prestopil v katoliško vero

Bruno Cornacchiola, protestantski ekstremist, je hotel umoriti papeža. Devica Marija se mu je 12. aprila 1947 prikazala v Tre Fontane in mu precej trdo rekla: »Ti me zasleduješ, dosti je tega! Vrne se v Ogrado (...). Dnevno moli rožni venec za spreobrnjenje grešnikov, za neverne in za edinstnost kristjanov.« Mati Božja mu je pokazala duhovnika, ki ga bo spoznal na prvo spregovorjeno besedo. »Ko ga srečaš, ga ubogaj.« Marija je blagoslovila kraj: »Na tej grešni zemlji bom naredila velike čudeže za njeno spreobrnitev.« Istega dne je Cornacchiola z lastnimi rokami vklesal v skalo te besede: »Pri tej votlini se mi je prikazala Mati Božja. Prijazno me je povabila, naj vstopim v katoliško Cerkev ...«

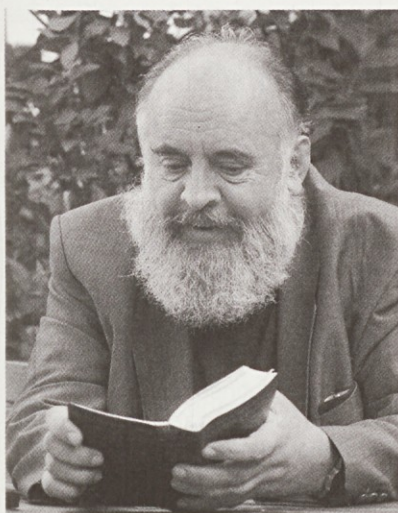
Pokazala mu je tudi drugega duhovnika, da ga je peljal 9. novembra 1949 med avdienco za rimske tramvajarje do papeža Pija XII. Po molitvi rožnega venca v privatni kapeli je papež videl Bruna, ki se je približal: »Sveti oče, tu imate Sveto pismo, s katerim sem 'ubil' mnogo duš in«, s solzami v očeh, »tu bodalo z napisom 'smrt papežu', s katerim sem ga hotel ubiti. Prihajam, da vas prosim oproščenja.« In papež mu je odgovoril: »Če bi me umoril, bi podaril Cerkvi novega mučenca

in Kristusu novo zmago ljubezni. Sin, najboljše odpuščanje je kesanje ...»

Leta kasneje, v letu 1978, je Bruno srečal papeža Janeza Pavla II., ki mu je rekel: »Ti si videl Mater Božjo, zato moraš postati svetnik!«

Prevedel S.S.
iz 'Un Minuto con María'

Katoličan je prestopil v protestantsko vero

Pred več kot letom dni smo lahko brali v Družini o znanem pisatelju Vinku Ošlaku iz Celovca, da je izstopil iz Cerkve. Ta življenjski korak je naredil, »ker cerkev ne sledi več izvornemu nauku Jezusa Kristusa«. V istem pismu bralcev je tudi zapisal, da izstopa »izključno zaradi tega, ker ta cerkev po moji presoji oznanja popačen evangelij, edinega Jezusa Kristusa pa nadomešča s svojimi posebnimi fizičnimi in metafizičnimi sredništvji, ki so v ostrem nasprotju z resnicami božje besede, zapisanimi v Bibliji«.

+

V Franciji se po zadnjih poročilih dnevnika Le Monde spreobrne v katoliško vero od 150 do 200 muslimanov na leto. Med njimi je veliko sinov mešanih zakonov. Škof mesta Evry je izjavil, da je v njegovi škofiji vsako leto krščenih okoli deset muslimanov. To leto je moral krstiti enega muslimana tajno. Časopis opisuje pot več krščenih katoličanov muslimanskega izvora. Večina žanje nerazumevanje svojega okolja, ki jim očita 'odpadništvo od svoje kulture'. Zato nekateri raje ne govorijo o svojem spreobrnjenju niti članom lastne družine. Zanj leta je Cerkev o tej zadevi molčala, od sedaj naprej pa kaže, da

bo »versko svobodo in obojestransko smatrala za neobhodno potrebno«.

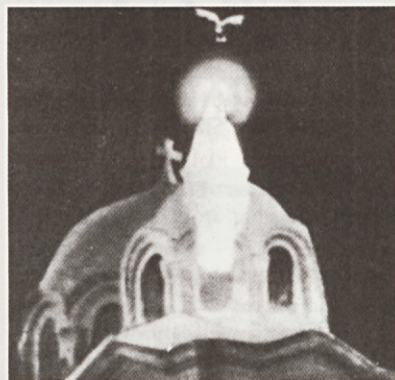
Zato je v medijih objavljeni prestop v Cerkev znanega muslimanskega časnika Magdi Cristiano Allam-a, ki ga je v Rimu 22. marca javno krstil papež Benedikt XVI., bil tako hvaležno sprejet pri spreobrnjenih muslimanih v Franciji. Mohammed Christophe Bilek je v Le Monde komentiral: »Blagoslavljam papeža, ki je položil prst na rano. Vsak sme biti krščen, če spoštujemo človečanske pravice.«

V avgustu 2006 je francoski časopis La Croix objavil, da pojav spreobrnjenj v islam v Franciji dosega 3600 na leto, zlasti v predmestjih.

S.S.

Nenavadna Marijina prikazovanja v Zeitunu

Zeitun je v Egiptu, v severnem predmestju Kaira, kjer se je po ljudskem izročilu zadrževala sv. Družina. V tem kraju se je 2. aprila 1968 začela prikazovati Devica Marija veliki množici ljudi nad glavno kupolo koptske cerkve. Ta prikazovanja so trajala skozi ure in večkrat v tednu skozi več let. Marije niso videli samo kristjani, kopti (egipčanski kristjani), katoličani ali pravoslavni, temveč tudi in predvsem muslimani. Mnogi so bili deležni čudežnih ozdravljenj in o dogodkih, znanih po vsem Egiptu, so bila številna pričevanja ter uradno priznanje, mnogo časnikarskih in revijalnih člankov po vsej državi in to skozi leta. Devica Marija ni spregovorila besede. Prihajala je nenapovedana, pogosto ponoči, različno oblečena in v raznih pozah. Najbolj nenavadna prikazovanja so bila med 27. aprilom in 15. junijem 1968. Od 1970. naprej so

postala redkejša, približno enkrat na mesec, nekatera od teh so bila izredna.

Med prikazovanji Matere Božje v Zeitunu so jo verniki videli vedno zelo milo, pogostokrat smejočo, toda včasih je bila videti tudi resna in žalostna. Kdaj so razločno videli obliko in celo izraz njenega obraza. Vsaj enkrat se je prikazala brez pajčolana, da so ji lasje padali čez ramena po hrbtu. Prikazala se je tudi s krono na glavi, obdana s svetlimi ptiči, ki so poletavali okrog nje. Ona sama je bila vsa luč in njena svetloba je bila tako silna, da je bilo treba časa, preden je bilo mogoče videti njen obraz sredi tolikšne luči. Fotografiji so posneli mnogo fotografij, vendarle kamera ni vedno posnela tistega, kar so

videle oči. Kljub temu je mnogo fotografij, na katerih je jasno vidna Marijina silueta. Se računa, da je prisostvovalo skozi leto 1968 povprečno 50.000 vernikov in da je bilo nekaj noči verjetno prisotnih do 100.000 oseb, kot je poročal na prvi strani egiptovski dnevnik Al-Ahram 27. aprila 1968.

Prevedel S.S.

Iz knjige »La Vierge de l'Égypte: l'incroyable apparition de Marie à des millions d'Égyptiens«

SV. JOŽEF POMAGA, ČE GA PROSIMO

Redovnice iz neke skupnosti v Severni Ameriki pripovedujejo, da so postavile v začetku februarja v predverje pri vходу skupaj s kipom sv. Jože-

fa tudi fotografijo majhnega avtomobila s kratko razlago, zakaj ga potrebujejo. Prišel je mesec marec, a odgovora še ni bilo ..., na sredo zadnjega tedna pa je poklical po telefonu neki gospod in rekel, da bi jim rad podaril avtomobil. Vprašal je, če bi ga spremljala katera od sester v trgovino, da bi jim ga pripeljal v samostan. Ko je prodajalec pokazal avto, ki naj bi odgovarjal opisu redovnice, je bil točno tisti model, ki je bil na fotografiji: majhen temno moder Ford!

Vozilo so dale redovnice nekaj dni kasneje blagoslovit, nato pa so naročile zahvalno sv. mašo na čast sv. Jožefu. Saj je bil on tisti, ki je na neki način 'podpisal' svoj odgovor!

+

Redovnicam iz neke hiše na jugu Indije, ki se ukvarjajo z reveži, je bila običajna septembrska nabirka v Kerali ukinjena. Goreče in z velikim zaupanjem, ki odlikuje redovnice tega reda, so se zatele k sv. Jožefu in ga prosile, naj jim pomaga rešiti problem. Računale so na ljudi te zvezne države, ki cenijo delo za starejše ljudi, da bodo zelo blagodarni.

Komaj so se odločile za to, jim je naš svetnik začel pošiljati presenečenja. Eden od najbolj nepričakovanih je bil dar 1500 dolarjev od strani osebe, ki je redovnice sploh niso poznale.

Nekaj časa zatem je druga oseba, ki ni niti slišala o tem redu, prodala neko zemljišče pod zelo ugodnimi pogoji. Ko je ta govorila s funkcionarjem iz Kotagirja, mesta precej oddaljenega od teh redovnic, je izrazila željo, da bi storila kaj za reveže. Ta funkcionar, ki je živel prej v mestu, kjer so bile redovnice, je povedal, da pozna ustanovo, v kateri bi prispevek dobro uporabile. Dobrotnik jih je obiskal ne da bi povedal, zakaj je prišel. Ker je dobil najboljši vtis od stanovalcev in od vsega, kar je videl, je izročil materi prednici ček za 750 dolarjev v trenutku, ko se je poslovil. Ko ga je ona vprašala, na čigavo ime naj napiše potrdilo, je odgovoril: »Nekdo, ki vas ima zelo rad.«

Iz knjige *Saint Joseph, époux de Marie* - Prevedel S.S.

Propad ali napredek?

Vsi želimo napredovati. V svoji stroki in povsod, se razume.

Vendar čutimo, da nas z vseh strani pritiska upadanje, ki bo za vsakogar prišlo prehitro.

V športu pomeni trideset let začetek konca, umik. Intelektualci se pritožujejo, ker nimajo več takega spomina in zdržljivosti, kot so ju imeli pri osemnajstih.

Koliko so stari tisti, ki v industriji in trgovini ustvarjajo, odkrivajo novo in osvajajo?

Starati se: ali ni to umetnost odrekanja, ki se je je treba naučiti v mladosti?

Ali se ne ho treba odkrito vprašati, v kakšen napredek še smemo upati?

Napredek telesa

Moje telo se je postaralo. Vedno manj in manj more dajati od sebe.

In vendar: ali ni bila njegova naloga tudi sprejemati?

Nisem samo ustvarjalec naporov, uspehov, mojstrskih del. Sem tudi sprejemalec sporočil, ki mi jih pošilja svet, življenje in Bog.

Giovanni Papini, italijanski filozof, je umrl pri petinsedemdesetih. Njegova starost ni bila zavidanja vredna: ohromele roke in noge, skoraj slep, govoril je z veliko težavo. Pošastno?

Poslušajmo, kaj pravi sam:

»Vendar še lahko opazim igro sončne luči in svetlobni krog žarnice. Z desnim očesom morem čisto iz bližine še zaznati sledove barve kake rože ali poteze kakega obraza. Pravi ti sledovi izgubljenega življenja mi dajejo vsakokrat radost nad čudežem; meni, ki že dvajset let živim v strahu pred večno tema.«

Ali ni naše telo sposobno za izboljšave, za vedno globljo hvaležnost?

Ce se skušamo obdržati 'v formi', delamo to zato, da bi ohranili v sebi živo in zdravo sposobnost, veseliti se sveta, ki jo tako ogrožajo naša samopašnost, nezmernost in tisoč drugih oblik sebičnosti. Z leti zna naše telo vedno bolj ceniti

GIOVANNI PAPINI

dobre stvari, ne da bi se v njih izgubljalo.

Napredek duha

Ista zakonitost vodi razvoj našega duha.

Začne se s tem, da hoče človek osvojiti življenje, gospodovati, polastiti se množice stvari. Prav kmalu pa pride do svojih meja. Pravijo, da bi celo Einstein potreboval dve leti, da bi prišel na tekoče v fiziki, če bi se vrnil na svet. Človek v letih se nauči in si zapomni le s težavo tisto malo, kar mora vedeti. Ponižuje nas, ko čutimo, da nam življenje vsak dan oteka.

Kaj pa, če bi bil napredek v drugi smeri? Da bi se človeški duh, namesto da grabi in vleče k sebi, pustil zavzeti?

Skupina študentov je opazovala družbene reforme in prosila **Paula Claudela**, ki je bil takrat na višku svoje slave, naj napiše uvodnik za prvi zvezek njihove revije. Pričakovali so razpravo, dobili pa nekaj vrstic:

»Ne gre za to, da bi se mi dokopali do resnice, ampak da pustimo resnici, naj nas prevzame. Ne gre za to, da bi študirali, ampak da se s potrpežljivostjo naredimo sprejemljive za umetnost in pravičnost. Biti moramo koristni Tistemu, ki nas hoče za sodelavce. Biti moramo pripravljeni za mimohod Gospodov.«

Nehati je torej treba s tem, da bogatimo sebe, da bi nas mogel obogatiti Tisti, ki je večji od nas.

Napredek srca

Podvigi telesa v povezavi s svetom pripravljajo duha, da more sprejeti resnico. Polet duha pa pripravlja novo notranjo rast celotnega človeka. V biološkem ritmu počasi propadajo telesne moči. Nekateri udarci življenja ne prizadenejo samo telesa. Kadar opazujemo starce, ki so blodnega pogleda samo še nemo navzoči med nami, se sprašujemo, kam so v teh življenjih, ki se nagibljejo h koncu, izginili tisti zakladi, ki smo jih nekoč občudovali, kam je odšla jasnost duha, ki je nekoč vodila druge.

Verujemo, da božje življenje, če ga le ne ovira greh, nadaljuje svoje delo v globini srca, čeprav telo in duh propadata. Verujemo, da božje življenje razodeva božjo ljubezen, ponižno dobroto in združenje s Kristusovim trpljenjem in smrtjo. Čeprav je njihova življenjska moč zmanjšana, jih ravno to dela koristne človeški družbi.

Svet nadnaravnih zaslug vedno uhaja izmed prstov tehokratov in materialistov. Karkoli že ovira naše življenje od krsta do poslednje sodbe - vedno ostane vsaj ena gotovost: v resnici se ne staramo, ampak napredujemo »do Boga, ki razveseljuje našo mladost« (Ps 42).

Samo oči vere vidijo tu dovolj daleč.

»Mladost nosi tri razpoznavne znake.

*voljo za ljubezen,
žejo po spoznanju,
napadalnega duha.*

Kljub svojim starosti in svojim težavam čutim nepremagljivo željo, da bi ljubil in da bi bil ljubljen;

čutim nepremagljivo željo, da bi spoznal vse novo na področju umetnosti in znanja;

ne umikam se borbi, kadar je treba braniti najvišje vrednote.

Tudi danes čutim, da me v neskončnem morju življenja nosi plima mladosti. «

(Giovanni Papini,
Duhovna oporoka) - Iz Ave Maria

Življenje je dar, treba ga je sprejeti

PRIMOŽ KREČIČ

Spoznavamo, da življenje ne pade kot banana s palme, ampak je dar ljubezni, božji in človeški dar. Zato ga je treba odprto sprejeti, z odgovornostjo, zanimanjem in s hvaležnostjo. Odločitev za kaos in neživljenje je privid in prevara, v prvi fazi nabitost z različno energijo, uživanjem, potem pa utrujenost, naveličanost in nezadovoljstvo. Za polno in odgovorno življenje je potreben višji cilj, pa tudi zahtevnost, red in modrost, ki pripelje do tega. Včasih je življenje polno težav, bolezni, psihičnih travm, kriz, ki jih je treba prebroditi, in vendar, če je cilj dovolj jasen in dovolj človeške ter božje ljubezni, je mogoče ostati zvest poklicanosti in razviti pot življenja. Pri tem ostane vedno pomembna osebna svoboda, pa vsa sredstva, božja in človeška; ljudje, ki nas podpirajo in nas imajo radi.

Po krščanskem oznanilu je Bog prvi dar in svetinja. Iz ljubezni med osebami Svete Trojice nastaja stvarstvo in življenje človeka. Življenje je dar, ki izhaja iz Božje ljubezni. V povezavi s tem darom je dar tudi človek, ki je ustvarjen po Božji podobi in nosi pečat božanskega. Vera je predvsem priznavanje te obdarjenosti in odprtost za odnose. Bog nas ljubi brezpogojno in prej, kot smo mu mi odgovorili z našo ljubeznijo (prim. 1Jn 4,10). Ta pogled obdarjenosti in ljubezni je poglubil in osmisli Jezus s svojim življenjem in zlasti s svojim velikonočnim darom, ko se je ves podaril človeštvu in postal prvo osvobojeno ozemlje življenja, h kateremu potujemo.

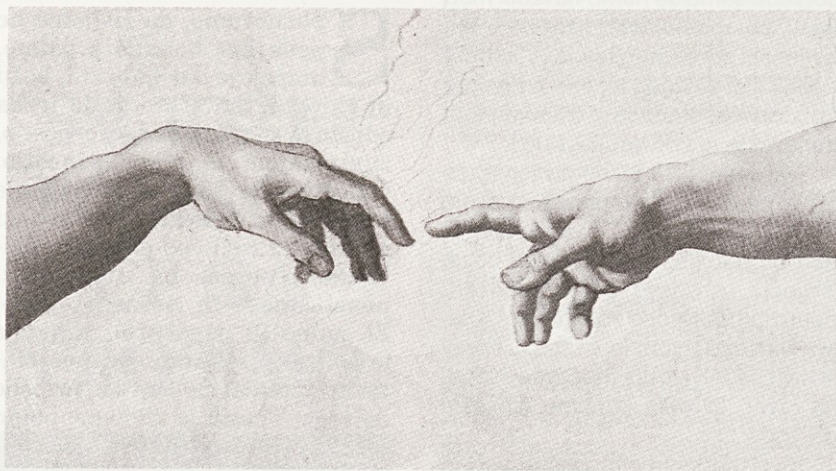
PET MINUT

STANE GRANDA

To pomeni, da ne moremo sami iz sebe postaviti novega življenja. Nismo stvarniki, ki bi si sami dali življenje, moremo pa ga naprej podarjati ter razvijati. Sposobnosti, tehnika in znanosti lahko veliko naredijo, toda še vedno je v ospredju dar. Za vsak resnični dar pa sta potrebni odprtost in ponižnost, da ga sprejmemo in nanj odgovorno odgovorimo. Prav tako so dar drugi ljudje, ki so nam podarjeni, da jih sprejmemo in z

Teolog Anton Štrukelj je zapisal: *»Le ljubeči more razumeti norost ljubezni, za katero je razsipnost zakon, preobilje pa tisto, kar edino zadostuje.«* (Izberi življenje, 26/

Pri tem velja poudariti, da, če je Bog na prvem mestu, je vse drugo na pravem mestu. Življenje se razvija tam, kjer je Bog na pravem mestu, kjer ga resnično upoštevamo in vidimo v njem tudi cilj svojih prizadevanj ter poti. Brez Božje ljubezni in njegovih za-

njimi izpolnimo svoje življenje. Drugi nam odkrivajo dar Božje ljubezni, ki nas spremlja na poti. Nihče namreč ne more živeti, če ni sprejet in ljubljen, le tako se more odpreti v darovanju. Življenje torej zaživi, ko sprejmemo dar drugih in ko ga začnemo podarjati. Tudi druge kličemo z darom svojega življenja.

Ljubezni se je treba pustiti nagovoriti, sprejeti dar drugih in nanj odgovoriti po pravilu: ljubimo, ker smo ljubljene. To ljubezen prinaša Bog, ki prvi ljubi in vedno daje več, kot potrebujemo. On je pripravljen začeti vedno znova. Evangelij govori na različnih krajih o razsipnosti ljubezni: pri pomnožitvi kruha v puščavi, pri spremeritvi vode v vino, pri življenjskem daru na križu. V tem smislu je Bog velik razsipnež, vse stvarstvo odmeva od tega preobilja, ki je tudi temelj življenja v naravi in med ljudmi. Vprašanje je le, koliko in kako sprejemamo ter odgovarjamo na vso to obdarjenost.

povedi tudi ne more biti polnega življenja. Jezus Kristus nas zelo poučno nagovarja: *»Kdor namreč hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil; kdo pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo rešil. Kaj namreč pomaga človeku, če si ves svet pridobi, sebe pa pogubi ali zapravi?«* (Lk, 9 24-25). Križ in napor ter odpoved ne predstavljajo nasprotovanja življenju ali veselju, ampak nosijo pravi predlog, ki gradi pot, ki gre skozi preizkušnje v bolj polno življenje. Mnogi ljudje so po tej poti polno živeli. Od njih se moremo učiti modrosti, kako bolj živeti in bolj ljubiti.

Iz tednika *Novi glas*

*Je BITI sreča, ali ni?
Kdo reši to,
vsaj sam pred sabo?
Le to drži: to česar ni,
ni niti dobro niti slabo.*

J. Menart

Na enem protikomunističnih zborovanj v mesecih pred koncem druge svetovne vojne je govornik prof. Ivan Dolenc, eden najboljših poznavalcev življenja in dela dr. Janeza Evangelista Kreka, katerega 90-letnice smrti smo se nedavno spominjali, med drugim rekel: *»Če bi samo za pet minut na svetu zmagala resnica, bi komunizem takoj propadel.«* Predvidevam, da je mislil na komunizem kot politiko, ne socialno prepričanje.

Ta misel mi hodi po glavi, ko v zadnjih tednih poslušam govore v parlamentu in berem slovenske časnike. Tako sem nedvomno prebral modrost, da volilni rezultat Lojzeta Peterleta izraža tudi protest slovenske javnosti proti preveliki vlogi katoliške Cerkve v slovenskem javnem življenju. Kot državljani in zgodovinarji si upam zapisati, da ta še nikoli ni bil tako majhen. Prepričan sem, da si sedanja vlada prizadeva, da bi bili odnosi med verskimi skupnostmi in državo nekaj normalnega, politično neobremenjujočega, tako kot je na primer v vseh normalnih državah. Strinjam se z mnenjem, da vlada v slovenski demokraciji shizofrena situacija. Vprašanje pa je, kdo to shizofrenost povzroča.

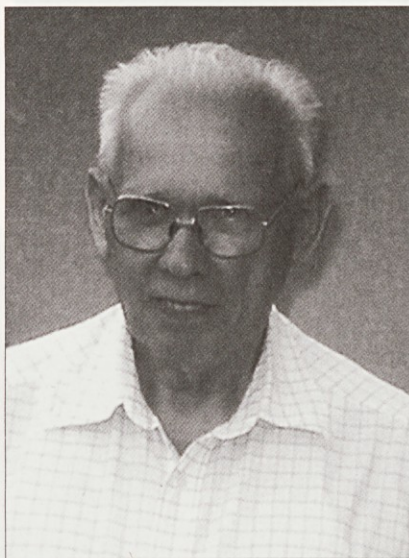
Shizofrenija je duševna, večkrat dedna bolezen z razdvojenostjo in duševnim razkrojem osebnosti, zlasti na področju hotenja in čustvovanja. Preobrazba slovenske družbe iz komunizma v demokracijo je potekala nenasilno, saj slovenski komunisti niso podprli jugoslovanskih, ko so hoteli ti z armado ohranjati nekdanji režim z vodilno vlogo partije na čelu. Prav zato, ker so komunisti, v mislih imam vodilne strukture, slovensko osamosvojitve podprli, so bili in so še prepričani, da so s tem dobili odpustke za vse stare grehe. Prepričani so bili, da bodo s tem, če rečemo po vojaško, da so obrnili kape, tako so storili v zadnjih mesecih vojne mnogi četniki, ki so preko noči postali partizani, pričrpalci slovenske javnosti, da so postali demokrati. Seveda so bili ob tem prepričani, da

Komunistična revolucija in Šentjošt

PAVLE MALOVRH

Ko leto za letom v juniju oživljamo spomine na naše pomorjene žrtve, se zavedamo, da nas je živih pričevalcev čim dalje manj. Treba je zato pohiteti in s pisano ter govorjeno besedo iztrgati pozabi čimveč spominov na tiste strašne dni, katerim smo bili priče v svoji mladosti. Nekaj takih žalostnih pričevanj so nam zadnja leta pogumni rojaki posredovali vsak iz svojega kraja. Tem se danes sam pridružujem, čeprav sem bil takrat mladoleten, star 15 let.

Šentjošt je majhna vasica na Notranjskem na meji Gorenjske, 630 metrov nad morskó višino. Fara je takrat štela okrog 900 ljudi, s tremi družinami: Planina, Butanjeva

in Smrečje. Ko so zasedli Nemci in Italijani Slovenijo, so našo faro delili. Podružnico Planino so zasedli Nemci, Šentjošt, Smrečje in Butanjevo pa Italijani. Nemci so takoj postavili na meji ograjo iz bodeče žice in jo napravili neprehodno. Kjer so bili gozdovi, so posekali drevje in napravili 150 metrov širok pas, po sredi pa je tekla znova neprehodna, z bodečo žico napravljena pregrada, tri metre visoka in štiri metre široka. Ob njej pa so nastavili mine. Če je meja tekla čez kmečke domove, so stavbe porušili in družine izselili.

Konec leta 1941 so krožile nejasne novice, da se organizira odpor proti Italijanom. Okoli novega leta so se pojavili neznani ljudje v naši

bodo ljudje njihovi taktiki, gre za njo, ne za vsebinsko preobrazbo v veliki meri nasledili. Resnici na ljubo se niso povsem zmotili, kar kažejo tudi volilni rezultati po osamosvojitvi. Priznati je treba, da so tega v veliki meri krive tudi nove demokratične stranke. Tem manjka preizkušenih in izkušenih političnih kadrov in tudi znanja za politično delo. Ni dovolj hoteti, treba je tudi znati! Mnogi »novi politiki« so bili tudi preveč zaverovani v staro. Preteklosti ni mogoče obnavljati in stari časi so za vedno mimo.

Normalizacija slovenskih razmer, ko verni zaradi svojega izražanja vere ne bodo več diskriminirani, ko jim ne bo treba več dokazovati, da so »razčistili z opijem ljudstva«, da sprejemajo znanstvena spoznanja marksizma in leninizma, so mimo. Spominjam se privatnega razgovora z neko novinarko lokalne televizije, ki me je povsem odkrito vprašala, kako sem si upal kot katoličan prevzeti predsednikovanje programskemu odboru RTV Slovenija. Vprašal sem jo, v čem je problem in mi je mir-

no pojasnila, da se čudi, kako ne vidim, da katoličani za take javne funkcije nismo primerni. Zdelo se ji je enostavno nespodobno. Razkritja povojnih pobojev, taborišč, povzročanje množičnih smrti otrok, njihovo ločevanje od staršev, ki so jih nato pobili, nedvomno povzroča razdvojenost na področju hotenja in čustvovanja. Saj so za vse svoje zločine vedeli, toda sedaj postajajo del javnega vedenja. Parole o svetlem in neomadeževanem boju za svobodo tonejo v brezna, polna nasilno pobitih mrličev, tudi žensk in otrok. Kdor misli, da bo zasledil besede obžalovanja, se moti. Namesto tega letijo besede o mrhovinarstvu, preštevaniu kosti, raziskovalci povojnih pobojev so deležni človeških in strokovnih diskvalifikacij. Opozarjanje na nevarnost vpliva katoliške Cerkve je tako eno izmed glavnih orožij za obračanje pozornosti v drugo smer. Kot kažejo volitve, jim to zaradi petdesetletnega načrtnega izobraževanja v smislu nestrpnosti do katoličanov uspeva.

Iz revije *Naša luč*

okolici in preko učiteljev delali propagando za osvobodilno fronto. Pošteni ljudje jim niso zaupali in sestanki niso uspeli. Sredi marca 1942 je umrl naš župnik gospod Nagode. Takoj po pogrebu so se v vasi pojavili partizani. Kljub pozni uri zvečer so sklicali vaščane v Možinetovo gostilno (družina Skvarča). Pripeljali so tudi gospoda kaplana Cvelbarja in od pol ure oddaljene domačije Jakoba Žaklja. Zbrane vaščane so pozivali, naj se pridružijo partizanom in zagrozili s smrtjo vsakemu, ki naj ne bi sodeloval z njimi. Gospoda Cvelbarja so napadli, da na prižnici govori proti O.F., gospoda Žaklja pa, da zbira orožje in da organizira belo gardo. Po sestanku so Žaklja odpeljali v gozd in ga na grob način zaslisevali. Proti jutru so ga izpustili. Imel je srečo, da ga niso ubili. On je bil resnični pobudnik za vaško stražo. Bil je tudi vodja konsumne kmečke zadruge. Stalno je imel stike s Slovensko legijo v Ljubljani. Gospod Cvelbar je bil cerkljanski župnik, zaradi Nemcev pregnan, in je živel v Šentjoštu. Osveščal je ljudi glede O.F. Držal se je strogo škofovih smernic.

Od te noči dalje mnogi moške in fantje niso spali doma. Imeli so nekaj orožja za primer v sili obrambe. Ko pa so videli, da so Italijani požgali vas Koreno nad Horjulom v odgovor na partizanske izzive, so sklenili, da se bodo branili in varovali svoje domačije. Še se spominjam, ko je šla prva kolona voz s prvo pomočjo na Koreno. Nekateri so peljali živež, drugi pa smrekove deske za primitivna stanovanja, ker so bila vsa gospodarska poslopja popolnoma požgana. Italijani iz Horjula so zagrozili, da bodo požgali vse vasi okoli Horjula, če bodo partizani še enkrat napadli njihove edinice. Med temi je bi bil tudi Šentjošt.

Načrt za obrambo je bil težaven, saj je bilo potrebno dovoljenje od Italijanov, da se sme ustanoviti neka oborožena sila. Partizani so med tem pobijali in ropali vse vprek. V Horjulu so ubili župana Bastiča in njegovo ženo, v našem župnišču so pobrali vso hrano, posteljnino, opravo, živino in posodo. V začetku junija so popolnoma oplenili kmečko zadruge in njeno trgovino. Isti večer so oropali mojega bratranca Brežnika. Pobrali so mu vso hrano, žito, izpraznili so kuhinjo in

v začetku julija 1942, v dogovoru z vodstvom Slovenske legije v Šentjoštu oddločili za ustanovitev vaše straže. Končno so v to privolili tudi Italijani. Dobavili so nam 40 pušk in nekaj municije. Po naročilu Slovenske legije je prišel iz Ljubljane Igor - Kompare in prevzel poveljstvo nad vaškimi stražarji. Javno je nastopila vaška straža 17. julija 1942. Utrdili so se v župnišču, kjer je bila stavba zato še najbolj primerna. Zbralo se je okrog 35 moških in fantov. Oboroženi so bili delno s svojim orožjem,

delno z italijanskimi puškami. Posebnost lastne oborožitve je bil trdnjavski mitraljez. Za ustanovitev vaše straže se je po okolici zvedelo zelo hitro. Okoli postojanke so postavili več izvidnih straž. Vsi pa smo živeli v neki napetosti in čakali na reakcijo partizanov. Komaj nekaj dni po ustanovitvi so se neki večer približali partizani. Straža je oddala nekaj opozorilnih strelcev in partizani so se takoj umaknili. Nekaj dni je bilo mirno. Nismo

pa vedeli, da se pripravlja napad na postojanko. V petek, 24. julija, so dobili na poveljstvu pismo iz Rovt, naj naši pošljejo v Rovte patrolo, da bo sodelovala pri neki akciji. Šentjoščanom se je zdelo čudno, saj je naša enota štela le 35 moških. Šest od teh je stražilo domačijo Jakoba Žaklja, ki je bil pol ure oddaljen od postojanke. A vendar so se oddločili, da pošljejo pomoč 15 fantov v Rovte. Nedaleč od Šentjošta so srečali dva otroka, ki sta se jih zelo prestrašila, misleč, da so partizani. Ko so jima stražarji pojasnili, kdo so, sta povedala, da morata oddati pismo na poveljstvu v Šentjoštu. Rekli so jima, da naj kar njim oddajo pošto in naj se vrne domov. V pismu je bilo sporočilo, da bodo tisti večer partizani napadli Šentjošt. Patrola se je z vso naglico vrnila na postojanko. Na hitro so se začeli

Pavle Malovrh in njegova rojstna hiša v Šentjoštu (leta 1995). Foto S. S.

odnesli posodo, zaklali dva prašiča, vzeli par konj in dva vozova ter gospodarja prisilili, da jih je spremljal v Šentjošt, kjer je že čakala druga skupina partizanov s plenom zadruge. Prisilili so tudi par fantov za pomoč prevoza nopropanega materiala. Obe skupini partizanov sta se združili v Šentjoštu in ves material peljali v taborišče blizu Korene. Preden so prišli do taborišča, so fante odpustili, mojega bratranca Janeza pa surovo zaslisevali zaradi bele garde. Proti jutru so tudi njega izpustili. Konje, ki so se pasli zapuščeni, je naslednji dan prepoznal domačin iz Korene, in jih potem vrnil v Šentjošt. Ljudje so bili obupani, saj niso mogli pričakovati pomoči od nikjer in od nikogar. Grožnje pa so bile stalne, z dneva v dan, in so se stopnjevale. Razmere so bile tako hude in težke, da so se

utrjevati v župnišču in okoli njega. Postavili so straže na bližnje gričke kot izvidnice. Ob 10. uri zvečer so se začeli približevati partizani. Ob enajstih so padli prvi streli od partizanske strani. Postojanko so obkolili. Oddaljene položaje so stražarji zapustili in se hitro koncentrirali v župnišču. Tam je bil boljši zaklon in so se lažje branili. Partizani so pritiskali na vso moč in se že približevali na 50 metrov. Od tam so obstreljevali župnišče in posadko. Stražarje je reševal trdnjavski težki mitraljez, ki je streljal skozi eno okno in drugič skozi drugega. Partizani so imeli vtis, da imajo stražarji več težkih mitraljezov. Župnišče je enonastropna stavba. Zgornji del je povezan s hodniki na vse štiri strani. V župnišču je bilo 29 moških in fantov, ki so se borili proti celemu Dolomitskemu odredu, kakor smo zvedeli pozneje. Najhujša borba se je bila okrog polnoči. Ker partizanom ni bilo mogoče premagati odpora, so zažgali mežnarjevo hišo in hlev, farovski kozolec, šolsko poslopje, ki se ni vnelo, ter združeno poslopje, katerega so preje izropali.

Skvarčeva družina - po domače Možinetova - je živela kakih 150 metrov od postojanke. Pri vaških stražarjih je bil oče in trije sinovi. Mati je ostala sama doma pri otrocih. Ko so partizani začeli napadati, se je mama s sedmimi otroki zaklenila v kaščo v prvem nadstropju. Tam so bila vrata zelo močna in jih bi bilo težko odpreti na silo. Ko bi mama vedela, v kakšni smrtni nevarnosti so bili! Lahko bi živi zgoreli, Bog pa je imel druge načrte. Medtem so jim zažgali hlev in drvarnico, ki sta pogoreli do tal; v hišo pa so nanosili butare in drva in polili z bencinom ter zažgali. Zgorele so butare, drva in nekaj pohištva. V ostalih prostorih pa se ni razširil ogenj. Tako so si rešili življenje mama in otroci.

Partizani so napadali z vseh strani, najbolj pa iz strani polja, kjer je bilo posejano žito. Med žitom so se poznale drče in sledi, kjer so ranjence z dolgimi kavljami potegovali v zaklon in jih od tam odpeljali. Nikdar se pa ni zvedelo,

Na blagoslovitev spominske kapelice v Šentjoštu 9. julija 1995 je prišlo okoli 3000 ljudi. Foto S. S.

pa ni verjela. Pokopali so ga na šentjoškem pokopališču.

Horjul je oddaljen od Šentjošta 7 kilometrov. Tam je bila utrjena italijanska posadka. Imela je dolžnost, da brani življenje ljudi in drži red ter mir v deželi. Čez dan in pol so prišli do zob oboroženi Italijani iz Horjula pogledat ostanke požganega Šentjošta in se mirno vrnili nazaj. Tako so skrbeli za nas!

30. julija so prišli partizani v Potok pri Šentjoštu na Možinetovo kmetijo (Šubica), kjer so iz polja odpeljali gospodarja Šubica, ženo, svakinjo, služkinjo, dva hlapca in dva druga delavca. Šubičeva žena je imela doma štiri otroke. Najmlajši ni bil še star mesec dni. Prosila je, da jo pustijo domov, da nahrani dojenčka, pa ji tega niso dovolili. Peljali so vse v gozd in tam čakali noči. Partizani so se nato odpravili naprej in spotjo vzeli še Janeza Kogovška, očeta desetih otrok. Ker pa niso hoteli streljati, da se ne bi izdala njihova prisotnost in njihov zločin, so vseh devet še isto noč z topimi predmeti pobili v gozdu nad Kajndolom in jih površno pokopali v skupen grob. Konec meseca oktobra je neki domačin sporočil, da so na njegovem posestvu lisice odkopale neki grob. Na to sporočilo je vaška

koliko žrtev so imeli. Največjo napako, ki so jo naredili partizani, je bila, da so zažgali poslopje okrog postojanke, ker so si s tem onemogočili približevanje. Borba je trajala od enajstih zvečer do šestih zjutraj. Med stražarji nismo imeli nobenega ranjenca.

Po končani borbi je prišla nemška patrula - 12 moških - iz Lučen, pogledat, kaj se dogaja v Šentjoštu. Ko so videli, da partizanov ni več, so se oglasili na postojanki, se informirali in se vrnili v Lučene. Na samem terenu smo našli mrtvega partizana, ki je imel ob sebi mitraljez in nahrbtnik ter v njem partizansko, rdečo zastavo. Doma je bil iz Rovt. Njegova mati je bila obveščena, da je njen sin padel,

straža šla na ogled grobišča in ugotovila imena mrtvih. Novembra so trupla izkopali in jih pokopali v blagoslovljeno zemljo na domačem pokopališču.

V mraku 31. julija se je okoli Šentjošta zaslilo pasje lajanje. Okoli polnoči se je zasukalo, kot bi se dani. Partizani so požigali domačije na Koglu: Pri Štantu, Kógovšku, Hribarju, Cveku, Štefancu in Jožetu. Najhujše je bilo pri Štefancu in Cveku, kjer niso samo požgali, ampak tudi morili. Štefancovi so imeli pet otrok, najmlajši je bil star komaj šest tednov. Cvekovi so imeli tri otroke, pri drugih kmetijah pa jih ni bilo doma.

Štefancove je vznemiril sij požara. Oče je takoj vstal. Mati je starejše otroke spravila pokonci in jih za silo oblekla, mlajšega pa vzela v naročje. Nagovarjala je moža, da bi šli od doma. Ko je zagorela Cvekova hiša, je že zaropotalo na Štefancovih vratih. Vdrli so s silo v hišo, ki so jo takoj zažgali. Starše in otroke so zrinili skozi vrata. Očeta so ustrelili na pragu, mater pa zaklali nekaj korakov od hiše. Ko so zjutraj na kraj groze prispeli prvi vaščani, so zagledali pretresljiv prizor. Pri Štefancovi umrli mami, sta jokali štiriletna Rezka in dveletna Francka in varovali najmlajšega bratca. Da ga ne bi zeblo, sta ga pokrili z okrvavljeno mamino ruto. Obe sta jokali in klicali mamo. Tudi Cvekova starša so umorili blizu pogorele hiše. Petletni Ludvik in triletna Julči sta v joku ob starših pričakala jutro. Najmlajša dveletna sestra Ljudmila pa je živa zgorela v hiši. Njene telesne ostanke so našli vaški stražarji, ko so gasili ostanke požganega doma.

Proti jutru, 1. avgusta, se je ista skupina partizanov, ki se je vračala po opisanih dogodkih, ustavila na samotni Brežnikovi domačiji. Ko so hoteli vdreti v hišo, je skozi okno nad vrati počilo. Gospodar Janez Oblák in njegov svak Stanko Alič sta branila hišo. Partizani so zažgali kozolec in hlev, do hiše pa niso mogli priti. 21-letni Stanko je bil ranjen in

je izkrvavel. Gospodar je takrat obranil hišo, pozneje pa so mu jo vseeno zažgali, ker se je umaknil na postojanko.

Tisto jutro, 1. avgusta, so požgali tudi Brežnikov mlin in obstrelili 63-letnega očeta Oblaka, ki je naslednji dan umrl.

4. avgusta so v Butanjevi ob dveh zjutraj, v pričo žene in petih otrok, ustrelili očeta Demšarja. Isto noč pa so v mežnariji ubili tudi mladega cerkovnika Janeza Trčka.

Šestnajst dni po napadu Šent-

jošta, 9. avgusta, v nedeljo popoldne, so prišli partizani v našo hišo. Zahtevali so šunko, klobase, nekaj hlebcev kruha, mošt in šnopc. Zagrozili so nam s smrtjo, če se kdo oddalji od hiše in, če bi šel komu povedat, da so v tistem trenutku pri nas. Rekli so, da bodo to belo golazen zdrobili v prah v kratkem času. Vsi smo bili v strahu, kaj nas še čaka. Ob desetih zvečer so se po okolici, iz kmetij, začeli oglašati psi. Opolnoči pa je zažarelo nebo v Potoku pri Šentjoštu. Partizani, ki so bili tisti dan pri nas, so zažgali naše sosedne tri kmetije. Ljudi k sreči ni bilo doma, ker so se prej umaknili na postojanko.

Naša hiša je bila čisto na samem, saj smo imeli četrto ure hoda do prvega sosesa. Bili smo osamljeni in sami sebi prepuščeni. Zaposlili smo na postojanko, da bi nam dodelili stražo. Ugodili so nam to željo in poslali šest fantov, vaških stražarjev. Med njimi je bil moj brat Albert, ki je imel 18 let. Jaz sem bil takrat star 15 let. Ko smo imeli straže pri hiši, smo se počutili bolj varne. Vaška straža je ostala pri nas do razpada Italije. Toda partizani niso mirovali. 9. avgusta so ustrelili 59-letno mater

Marjano Guzelj. Že preje pa so ubili očeta in sina. Ne da bi kaj pojasnjevali, so ustrelili tudi hčerko Albino. Ta je padla na tla v temni veži. Bila je samo ranjena in je celo nekatere prepoznala po glasu, ko so se pogovarjali med seboj.

Sredi avgusta je izginila Julijana Lešnjak iz Šentjošta, mati petih otrok. Njena smrt je zakrita v skrivnost, samo to se ve, kje so jo imeli zaprto. A še ni vseh žrtev konec. Končanovi iz Butanjeve, po domače Starkeževi, so se med letom zadrževali na postojanki, le podnevi so hodili domov delat na polje. Ko so bili na polju, so videli, da se bližajo partizani. Pustili so delo in bežali. Mati in hčerka Franca v eno smer, sin France in hči Marjana pa v drugo in padla v partizansko zasedo. Oba so ustrelili na begu. Na Planini so odpeljali Alojzija Aliča. Čez dva dni so ga dobili mrtvega brez srajce. Štirikrat je bil prestreljen. To dokazuje s kakšnim sovraštvom so morili partizani.

10. avgusta so Italijani z vaško stražo delali patrolo v okolici Šentjošta čez Lavrovec in tam našli ranjeno Albino Guzelj ter njeno usmrčeno mater. Vaški stražarji so vedeli, da se partizani večkrat ustavljajo pri določenih hišah. Po preiskavi so dobili pri štirih hišah terenski komprometirani material. Štiri osebe, aktivne terence, so pridržali in nato izročili v zapor Italijanom.

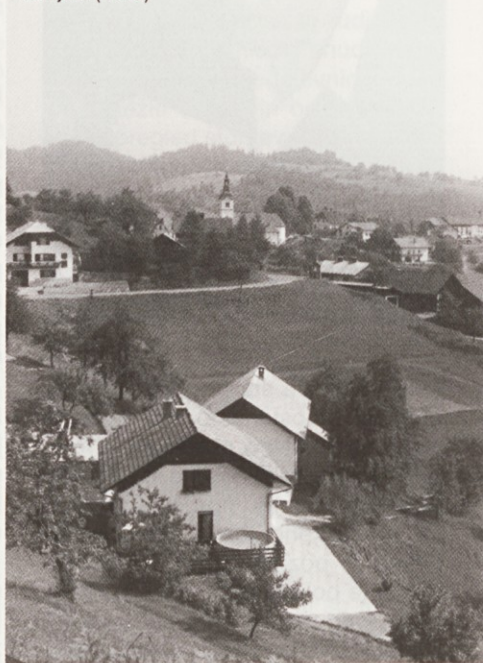
Kljub silnemu partizanskemu pritisku je šentjoška vaška straža zdržala. Kmalu je dobila po-

moč. 12. avgusta 1942 je iz Rovt in Zaplane prišlo štirideset obo-
roženih mož in fantov, ki jih je
vodil Pavle Vošner. Vaške straže
so se hitro širile po Notranjskem
in Dolenjskem, v okrajih, ki so bi-
li pod italijansko zasedbo. Ko so
Italijani 1943 kapitulirali, je bil
čas za vaške stražarje zelo kritičen.
Oblast so prevzeli Nemci. Nismo
vedeli, kako oni gledajo na vaške
stražarje. Iz Ljubljane smo zvedeli,
da se ustanavljajo domobranske
edinice iz vaških straž in da bo
poveljstvo prevzel general Rupnik.
Cilji so bili isti: braniti domove
pred partizanskim nasiljem in
varovati življenje ljudi. Nemci
so pustili svobodno gibanje
na terenu. Vsi vaški stražarji
so vstopili v domobranske vr-
ste. Daleč naokoli ni bilo nobe-
nega partizana. Reševali smo
ubežnike iz nemške vojske,
ki so se nato vključevali v do-
mobranske edinice. V Šent-
joštu je bilo veliko fantov iz
Gorenjskega. Tako se je začel
kader gorenjskih domobrancev.
Prvi gorenjski domobranec
so šli iz Šentjošta v Cerklje
na Gorenjskem in tam orga-
nizirali postojanko, seveda z
dovoljenjem Nemcev. Ko so
ljudje zvedeli, da je v Cerkljah
domobranska postojanka, so
se po drugih krajih tudi začeli
organizirati. Šentjoščani so
pomagali pri ustanavljanju
posadk v Lučnah, v Suhem
Dolu, v Gorenji vasi in na Čr-
nem vrhu nad Polhovem Grad-
cem. Tja so poslali kot ko-
mandanta posadke Pavleta
Žaklja in njegovega brata Stanka.
V Šentjoštu je bil komandant 43.
čete Lojze Bastič iz Horjula. Tudi
njemu so pobili partizani očeta
in mater, preden je nastala vaška
straža. Po nastanku domobranstva
je v našem kraju zavladal mir in
red do aprila 1945.

Takrat so prišle z juga ob
obali Jadranskega morja čete ju-
goslovanske komunistične voj-
ske v Trst. Zato so postojanke
Šentjošt, Horjul in druge poslale
del moštva na Primorsko. Iz
Črne vrha proti Godoviču so
padli v zasedo. Tam je padel Ma-
lavašič Alfonz, bogoslovec 4. let-

nika, bratranec Mici Malavašič.
Pred tako premočjo so se umikali
tako Nemci kot domobranec. Šent-
joški domobranec so se vrnili na-
zaj na postojanko. Bližal se je
5. maj 1945, ki je bil usoden za
slovenski narod. Povelje je bilo,
naj se domobranec umaknejo na
Gorenjsko za 14 dni. Tudi jaz
sem bil vključen v to skupino.
Naročeno mi je bilo, naj se pred-
stavim s parom konj in vozom za
prevoz vojaške opreme. Zaradi
prevelike premoči partizanov, smo
se le počasi umikali iz Gorenjske
proti Ljubelju in tam prekoračili

Šentjošt (1995)

avstrijsko mejo. Ustavili smo se
na vetrinjskem polju. Tam smo
doživeli veliko tragedijo, ko so
Angleži pričeli z zvižajo vračati
domobranec domov v smrt. Po Božji
previdnosti sem se rešil, ko mi je
bratranec France Oblak svetoval,
naj ne stopim na ta transport in
naj počakam na drugega, ko bo
šla vozna oprema. Bratranec je bil
vrnjen, jaz in ostali drugi pa smo
naslednji teden zvedeli za njihovo
kruto usodo.

Brat Albert in sedem šentjoških
domobrancev je ostalo doma na
terenu, z radijsko postajo, da bi
poročali razvoj dogodkov v tujino.

S tem delom so izpostavljali svoja
življenja. Iz Škofovih zavodov je
ušel domobranec Pavel Žakelj, ki je
bil vrnjen iz Vetrinja, in se oglasil
17. junija pri nas doma in povedal,
da so Angleži vrnili domobranec
partizanom in da jih pobijajo. Ko
je moj oče zagledal Pavleta, ga ni
prepoznal, ker je bil tako izčrpan.
Dva Pavletova brata ter moj brat
Albert z drugimi domobranec so se
skrivali v našem gozdu. Takoj se
jim je Pavle pridružil. Skrivali so
se do meseca oktobra. Ko je listje
odpadlo in ni bilo več naravnega
kritja, so se odločili, da odidejo v
Gorico, v Italijo. Po isti poti so
kasneje pripeljali drugo živo
pričo iz Kočevja, Milana Zajca,
ki sedaj živi v Severni Ameriki.
Zaradi teh dogodkov je tudi
naša družina po končani vojni
veliko trpela. Zaplenili so nam
vse imetje; očeta, mam, brata
in sestro pa zaprli. Očeta za 7,
mam za 6 let, brata Adolfa za
7 let, sestro Pepco pa dvakrat
po eno leto. Sestra Nada, 11
letno dekletce, je bila prisilno
zaposlena na državnem po-
sestvu, brat Feliks pa je bil k
sreči takrat na Vrhniki pri so-
rodnikih, kjer je hodil v šolo. Oče
je po enoletnem zaporu umrl v
ječi. Ko je brat Adolf zaprosil
komisarja, da bi se udeležil
očetovega pogreba, mu je ta
zabrusil: »Vaš oče nima pravice
do javnega pokopa, vi pa ne do
udeležbe pri pogrebu, saj so
vam odvzete vse državljanske
pravice!« Sestra Pepca, brat
Feliks in mlajša sestra Nada
in nekaj sorodnikov so se ude-

ležili skromnega pogreba na
ljubljskih Žalah. Pokopali so ga
zunaj obzidja in šele po dvajsetih
letih so domači smeli obiskovati
njegov grob.

Ko je Albert srečno prispel v
Italijo, je zvedel, da sem v Avstriji,
v Judenburgu. Prišel me je iskat in
tam sva se našla po dolgi in težki
šestih mesecih. Imel je željo, da bi
bil v tujini s skupino, s katero je
živel kot skrivač v domačem kraju.
Zato sva se odločila, da greva
skupaj v taborišče v Italijo, kjer
so bili že vsi ostali.

Preko raznih taborišč me je
pot končno pripeljala v svobodno

Polje, kdo bo tebe ljubil...

ERNEST HIRSCHEGGER (17)

Na Isli – otoku – Mirasol

Najprej je bilo treba začeti s kopanjem ilovice na novo, t.j. odmetati prvo plast črne zemlje v širini dveh metrov in pod njo priti do debele plasti čiste vlažne ilovice. Na razpolago je bil močan konj in vozilo. Ni pa še bilo lope s streho, ki je potrebna za navoženo ilovico. Posekali smo primerno drevje, ki je bilo v gozdu, in zgradili lopo.

Kmalu se je pripeljala naša barka, da smo jo nakladali vozeč ilovico s samokolnico na pomol in jo stresali v barko. Fianaca je obljubil, da še pride. Minili so prvi trije meseci, ko je z Gastonom Sedranom prišel njegov prijatelj g. Sendra, tisti, ki nam je v ltuaingo skopal gnojnično jamo. Slučaj? Predstavi mi ga in pravi, da ta prijatelj želi kupiti posestvo, če bi mi hoteli ostati tam. Zakaj pa ne, sem

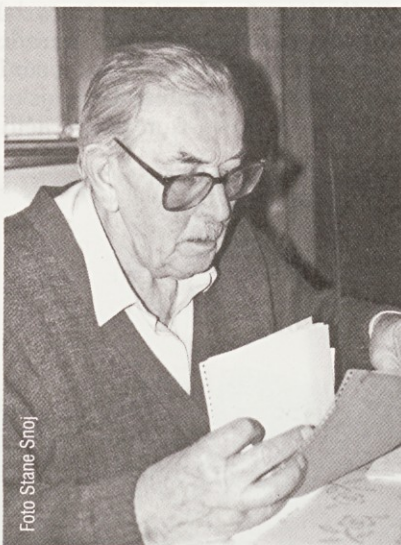

Foto Stane Snij

rekel. Sklenila sta pogodbo, mi pa obljubili, da ostanemo. Kaj drugega naj bi storili? Novi gospodar je imel razne načrte za izboljšavo in uporabo rodovitne zemlje, npr. sajenje riža. Dobili smo konja, kravo in si priskrbeli kokoši in pozneje svinjo z mladiči. Poslal je boljši voz na dveh kolesih. Nato smo zorali njivo in posadili sladki krompir-camote. Dobri sosed Kromberg nam je daroval semena in sadike, sadje, posebno citronskega ni manjkalo. Sendra je kupil ročno stiskalnico za izdelovanje zidakov iz mešanice gline in cementa. pozneje je od daljnega sosedu na drugem bregu kupil 24 čebelnih panjev, polnih medu, skupaj s posodami in pripravami za točenje medu in oskrbe čebel. Pripeljal je izkušenega čebelarja, da smo panje namestili. – Na močvirnatem delu ob bregu smo poruvali nekaj drevja in posadili vrbove sadike, ker bi šle šibe dobro v prodajo za pletenje stolov, košar in drugega. Sadike sem pripeljal s čolnom; nazaj grede, proti toku je šlo počasneje, več kot eno uro, ker

je nastal vihar, da sem komaj mogel pristati doma, seveda z žulji na rokah.

Nasajeni krompir na njivi je že zorel, a so ga uničili sosedovi prašiči, ki jih je imel spuščene. Lovili smo ribe tako, da smo v breg zasadili dolge palice z vrstico in na trniku nabodene manjše žabe. Zjutraj smo potegnili po deset velikih rib za našo gospodinjjo. Žabe pa smo hodili loviti ponoči s svetilko, ki jih je bilo mnogo, in so bili žabji kraki tudi okusna hrana. Sosedovi fantje so s pastmi lovili vidre (nutria) zaradi dragocene kože z dlako; večkrat so nam ponudili okusno meso teh živali. V poletni vročini smo se seveda hladili in kopali v reki, čeprav so bili komarji sitni.

Ob neki priložnosti, ko je barka Anita Lucia peljala pesek od Kromberga, sem potoval z njim v Buenos Aires, da obiščem g. Titarellija, ki nam je ostal dolžan za keramiko, in g. Borija, ki je dolgoval še polovico vrednosti za hišo. Vrnil sem se brez uspeha z vlakom do Campane in s potniškim motornim vozilom do doma. – Ko je prihodnjič prišel Fianaca po ilovico k nam, nam pove, da do nadaljnjega ne bo več prišel.

Tisti čas so bile državne volitve. Izvoljen je bil predsednik Frondizi. Kmalu se je izkazalo, da nekaj ni v redu. Tovarna za keramiko Cattaneo, ki ji je Fianaca prodajal ilovico, je ustavila obrat.

Kaj sedaj? Spet sem se s Fianacom odpeljal v Tigre, od tod pa v mesto Los Toldos. Vinko Rode, zdaj poročen z Jano, je bil profesor v Lincolnu in imel poznanstvo v cistercijskem samostanu v Los Toldos. Naslov mi je nekoč dal Vinko.

Pater prior, Švicar, me je prijazno sprejel, poslušal pripoved o težavah naše družine. Obljubil je vso pomoč in rekel, naj kmalu spet pridem. – Medtem je tudi g. Sendra opustil nadaljne načrte iz istega razloga nove državne politike. Tako je bilo konec obetavnega leta. Med tem so zaradi razširjene svinjske bolezni poginili, razen enega, naši štirje prašiči. Sendra je razumel našo odločitev za odhod. Ko sem ponovno potoval v Los Toldos, tokrat s potniško 'lancho', z vlakom in avtobusom do samostana k patru priorju, mi je razložil. Moje

Argentino. Naše domobrance, ki so si z mučeniško smrtjo zaslužili krono trpljenja in zvestobe, pa nosimo v srcu kot junake in mučence. Nekoč nam bo Bog razodel, zakaj je dopustil preliti toliko nedolžne krvi. Naša mala fara je doprinesla 141 žrtev. Izgubil sem očeta in 12 bratrancev. Nam pa je ohranil življenje, da pričamo resnico, kakšno zlo je bil komunizem za slovenski narod in za ves svet.

Našim padlim domobrancem vso čast in slavo! Bodimo ponosni nanje! Dokončali so svoj boj za narod, Boga in domovino! Bog naj jih sprejme v svoje naročje, mi pa zanje iz hvaležnosti molimo in ostanimo zvesti njihovem idealom!

(Govor na Domobranski proslavi v San Justu 25. junija 2006)

delo naj bi bilo na posestvu ali farmi (estancijski), oddaljeni 20 kilometrov, za vrtnarska dela. Z menoj bi šel Frido v mehanično delavnico za popravila poljedelskih strojev, traktorjev in mlatinic. Miha bi se zaposlil v samostanski sirarni, molzel krave in v ta namen dvakrat na dan z drugimi jezdil priganjat živino. Magda bi šla v zavodsko šolo k redovnicam v mestu. Gabrijela in Gašperja bi zaposlila družina Luberiaga pri lažjih poljskih opravkih. Preskrbljeno je bilo stanovanje za družino.

Nazaj grede sem se ustavil v pristanišču Campane in se tam dogovoril z nekim šoferjem živinskega kamiona, ko se bo prihodnjič prazen vračal iz Buenos Airesa v Los Toldos. K sreči se je vožnja Anite Lucie ujemala z našim načrtom. Na to barko smo naložili naše pohoštvo in se vkrkali vsi, razen psička, ki nas je dolgo spremljal tekoč ob bregu. V Campani smo se naložili na oni kamion in se v lepem vremenu odpeljali v novo rešilno usodo.

Los Toldos

Kakor načrtovano, se je izpolnilo. Družina in stanovanje, drugi vsak na svoje mesto. Za družino se je dobrohotno zavzel zdravnik dr. Maffeo, zet oskrbnika (majordoma) farme, g. Días, ki je mene in Fridota sprejel na delo in se tudi ves čas zanimal za naše.

Na skrbi sem imel dva hektarja, obdelana z raznovrstno zelenjavo, ki jo je bilo treba vsak dan v samokolnici voziti v kuhinjo za hrano številnim pastirjem in drugim uslužbencem. Vsak dan so zaklali kravo in par ovac. Za zajtrk smo imeli mesno jed in to ob prvem svitu, kajti delalo se je od zore do mraka. Vsak teden se je odpeljal v mesto voz s štirimi vpreženimi konji in s poštarjem. Tako sem se nekajkrat peljal z njim in družini prinesel dosti hrane. Hrana se je vozila tudi v zavod redovnic brezplačno, saj je bilo mesa na pretek, tako da so kuharji ob deževnem vremenu mokrim drvam dodajali kar večje kose mesa.

Ponekaj mesecih se mi je ponudila priložnost za zaposlitev v mestu. Podjetje Lui Hermanos, trije bratje, je bilo pooblaščen za kupovanje in prodajo novih avtomobilov iz tovarne

Hirscheggerjeva mama Minka med svojimi otroki.

v Cordobi in imeli za to tudi veliko mehanično delavnico. Ponudili so mi službo uradnika v delavnici. Treba bo beležiti vhode in odhode vozil, voditi pregled storitev med delavnim časom mehanikov, sestavljati račune za posamezna mehanična dela po določenem katalogu in ceno zanje. Za to delo sem se čutil sposobnega, saj moj poklic je bil uradniški, tajniški. Dela je bilo dovolj, da sem mnogokrat delal ob nedeljah in v tednu nadure. Obljubljena mi je bila primerna plača in socialni dodatki za družino.

Ko je prišel dan plačila, dodatkov ni bilo. Drugič sem prejemal deljena plačila. Treba je bilo plačevati drugo dražje stanovanje. Taka je bila navada več mesecev. Opazil sem nesoglasje med brati družabniki, ki so mi vsak po svoje narekovali drugačna dela, a je bilo treba potpeti.

Nekega dne so prišli sindikalisti pregledovat predpisane delavske plače in se zanimali tudi zame. Pregledali so plačilno listo in ugotovili nerednost. Na zaostanku so bile plače in druge dajatve, tudi nadure niso bile upoštevane. Sindikalisti so sami zahtevali izplačila zaostankov, gospodarji pa ponudili poravnavo in s tem odpoved službe. Poravnava je bila predlagana tako, da podpišem prejem celotne vsote, izplačali pa bi polovico. Sindikalisti so odšli že prej. Kaj sem hotel? Podpisal sem, se zahvalil in se poslovil. Kaj sedaj?

Sporočim bratu v Mendoza. Odgovori, naj se vrnem v Mendoza, da se bo že kako uredilo. Bratje

Lui Hermanos so mi dali kamion s šoferjem, ki nam je pohoštvo in nas peljal do železniške postaje Junin. Oddamo pohoštvo, ki pa je šlo na naslednji vlak, mi pa ...

Nazaj v planinski raj ...

Na mendoški postaji nas je pričakal moj brat Rudi s svojim avtom in nas z dvema vožnjama peljal v njegov dom, kjer smo bili v letih po 1950.

Prva skrb je bila poiskati delo. Brat z družabniki je imel sicer razširjeno keramično podjetje, trenutno ne bi bilo primerne delo zame. Poslal me je k Badiju, ki je imel manjšo keramično delavnico v Carrodilli, ki je potrebovala pomočnika za vodstvo, ker je bil bolan. Prevzel sem delo in vodstvo delavnice, z menoj sta šla tudi Gabrijel in Frido.

V bližini smo našli primerno stanovanje pri g. Cicarelliju, ki ni imel predsodkov glede številne družine. Hiša je bila prostorna, za njo pa vrt z veliko češnjo in vinsko trto. – Miha je še nekaj časa ostal na delu pri kravah in siru, nato pa prišel v Mendoza. Gašper je šel v srednjo šolo, Magda v višjo in študirala doma.

Keramika je bila uspešna, potrebna je bila še ena peč, ki sem jo zgradil. Precej se je prodalo turistom, ki so prihajali na ogled zgodovinske cerkve Virgen de la Carrodilla in križnega pota na prostem, Kalvarijo. Badijevo zdravje se je poslabšalo in mi je ponudil, naj kupim delavnico, vendar brez pismene pogodbe. Tega nisem sprejel.

Za hišo pri Cicarelliju je bil pripravljen prostor za lastno delavnico. Podaljšali smo streho, zgradili in pričeli z opremo. Kupili smo peč, nekaj potrebščin mi je dala bratova družba CACES, potem ko je Badija zaprl njegovo, smo začeli delati sami, saj je bilo zadosti domače delavne moči.

Frido je delal in hodil v večerno gradbeniško šolo. Miha, Frido, Gabriel in Peter so hodili v šolo v slovenski zavod v Adrogué pri Buenos Airesu. Pavlina se je vrnila iz Buenos Airesa, mlajši pa hodili v bližnjo osnovno šolo. Začetne težave so bile premagane. S posojilom smo zgradili peč na plin, prej pa smo dobili trifazno elektriko. Prodajalo se je v mestu, za zunanjo prodajo je bilo potrebno vozilo, ki smo ga kupili na obroke, nov zaprt Citroen. Miha in Frido sta se naučila šofirati in sta pričela s prodajo v oddaljenejših krajih. Potrebna je bila zamenjava za drugo večje vozilo, potem še večje, itd. Hoteli smo povečati delavnico, kjer bi bilo dovolj prostora, g. Cicarelli bi bil pripravljen prodati hišo, vendar njegova družina ni bila za to.

Medtem se je poročila Pavlina z Jakom Bajdovim, kmalu potem Miha z Boženo Nemanič. Tako smo dočakali leto 1970. V kraju Trapiche smo z bančnim posojilom kupili dve parceli in začeli po mojem načrtu z gradnjo lastne delavnice in doma.

V marcu sem zbolel s srčnim infarktom. Ker je bila zdravniška pomoč hitra, sem kmalu okreval in spet mogel delati. – Zidati je začel Maks Ovčjak s skupino delavcev. Julija meseca je bilo dozidanega toliko, da se je oprema delavnice mogla prepeljati tja in se pričelo s keramiko. Drugi del za začasno stanovanje je zidal mojster Aguirre. Ta prostor smo pregradili za posamezne sobe fantov in deklet ter kuhinjo in spalnico za starša.

Notranji trg se je razširil, potem tudi še zunanji. – S prihrankom in ugodnim bančnim posojilom se je dalo napredovati. Zgradili smo večjo peč na plinsko gorivo, nato drugo. Vse surovine so se predelavale v 500 literskem mlinu in se izdelki izdelovali na dveh stružnicah (torno)

Dalje na strani 125

Duhovno življenje je objavilo

MAJ

PRED 70 LETI (1938)

Letos se je že drugič povečala velikost mesečne revije **Duhovno življenje**. Odslej je v velikosti 23 cm x 32 cm. Majska številka je posvečena slovenskim izseljenskim materam.

Prvič je bila v Argentini **sv. birma za otroke Slovencev**. Birmoval je buenosaireški pomožni škof msgr. dr. Antonio Rocca. Birma je bila 15. maja v kapeli na Pateralu, Av. del Campo 1653. Bilo je 122 birmancev. Poročevalec meni, da še nikoli ni bilo toliko rojakov skupaj na neki verski svečanosti.

Dva tedna kasneje je bilo **slovensko romanje v Lourdes**. Udeležilo se ga je nad 500 rojakov. »V dolgi procesiji z Najsvetejšim, s častnim spremstvom kakih 50 mož s svečami, ki so šli na obeh straneh, so slovenska dekleta nesla kip lurške Marije. To je bila v teh krajih pač prva slovenska procesija s sv. Rešnjim Telesom. Med vso procesijo je donela slovenska pesem. Pevovodja Ciril Jekše se je na vso moč potrudil. Superior redovnikov, ki varujejo to Marijino svetišče, je ves ganjen izpred oltarja čestital Slovincem, ko se je slovesnost zaključila.«

PRED 60 LETI (1948)

9. Slovensko romanje v Luján (70 km iz Buenos Airesa). Večina je prišla z vlakom, ki je bil prav za to romanje najet. V procesiji je šlo okrog 450 rojakov z železniške postaje do bazilike. Ladislav Lenček CM in Ciril Demšar CM sta v cerkvi, ki jo upravljajo lazaristi, vse pripravila. Dušni pastir Janez Hladnik je nagovoril rojake, nakar je bila poklonitev slovenske zastave Mariji. Hladnik

jo je blagoslovil, nato so jo obesili v kamarinu poleg zastav ostalih narodov sveta. Romarsko mašo je imel Anton Orehar; popoldne je pridigal Alojzij Košmerlj, zatem je bila procesija in slovesne litanije. Romanje je bilo v zahvalo »za srečno rešitev in za varstvo v novi domovini«. Udeležilo se je romanja okrog 600 Slovencev. »Prvič je bilo slovensko romanje v Luján leta 1936. Prvi slovenski izseljenski duhovnik Jože Kastelic je maševal, pridigal je David Doktorič, Janez Hladnik pa spovedoval. Romarjev je bilo le nekaj sto rojakov. Od tedaj naprej do leta 1945 je bilo romanje vsako leto. Leta 1946 in 1947 pa zavoljo zmede med rojaki ni bilo romanja.« (DŽ 1989, str. 378)

V majski številki revije DŽ je Janez Hladnik objavil **„Novodošlim besedo v pozdrav“**.

23: Zdravnik dr. Janez Janež je odšel v misijone v Čaotung na Kitajskem. Ob tej priložnosti je izšla v Argentini prva številka revije **Katoliški misijoni**, katere urednik je Ladislav Lenček CM.

25: Društvo Slovencev je organiziralo **proslavo 100-letnice programa Zedinjene Slovenije**. Spored je začel dr. Tine Debeljak. Dušni pastir Janez Hladnik je v pozdravnih besedah nakazal paralelo med argentinskim 25. majem in slovensko stoletnico. Razen njega so govorili še Miloš Staré, dr. Bojan Ribnikar, dr. Vinko Brumen in Ruda Jurčec. Umetniški del programa so pripravili prof. Jože Osana, moški oktet, moški in mešani zbor in gđc. Marica Mayer. Osrednje besedilo akademije je napisal Jeremija Kalin (dr. Tine Debeljak), ki je zajel tragiko leta 1948 v ritem in obliko sto let stare Prešernove **Zdravice**. Proslava je bila v župni cerkvi Santa Julia na ulici J. B. Alberdi 1195, Capital.

30: Na romanju v Lourdes (15 km iz Buenos Airesa) so se zbrali novi in stari naseljenci. V začetku so pred votlino zmolili

med petjem rožni venec, nato pa se zvrstili v procesijo v gornjo cerkev po ustaljenem običaju: najprej zastave, potem moški, nato ženske, za njimi so dekleta nesle Marijin kip in na koncu duhovščina. V cerkvi je imel nagovor Anton Orehar, nakar so sledile slovesne litanije.

PRED 50 LETI (1958)

1 Družabna pravda (DP)
• je slavila 10-letnico svojega obstoja v Argentini. V pridigi med uvodno mašo je dr. Ivan Ahčin razvijal naslednje misli: »DP se je vedno borila za krščansko pojmovanje dela. Ni razredno bojna organizacija, temveč stanovska, ki povezuje delavce s podjetniki. Ohranila je vero v ideale, zlasti v socialno pravičnost«. Končal je z besedami: »12 apostolov je z božjo pomočjo preustvarilo svet. Tudi člani DP ga bodo, če bodo zaupali v Boga«. Govornik na zborovanju je bil Maks Jan. Opozoril je na sadove 10-letnega dela: na socialne dneve v Argentini, na socialne krožke, na ustanovitev federacije kršč. sindikatov Srednje Evrope v New Yorku (tajnik dr. Ludvik Puš) ter na izdajo dr. Ahčinove knjige *Sociologija*; sedaj pa je v tisku knjiga istega avtorja *Ekonomija*. Sledil je občni zbor in izvolitev novih odbornikov: predsednik bo Lojze Erjavec, list *Družabna pravda* bo urejal Rudolf Smersu, duhovni vodja bo Jože Jurak.

Komentar kronista DŽ ob blagoslovitvi Lurške votline v Villa Madero, za katero je imel velike zasluge rojak Avguštin Gabrijelčič: »Marija nas je rešila zato, da bi bili v novem svetu luč in kvas pri pokristjanjenju domačinov, a so nekateri pozabili na obljube, dane na Rakovniku v dneh groze».

SDP vabi vse rojake, zlasti pa člane *Apostolstva molitve*, da se priključijo **devetdnevnici** od 1. do 9. maja v čast Materi božji s prošnjo, da Bog blagoslovi akcijo za posvetitev naših družin brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Priporočajo molitev lavretanskih litanij Matere božje.

4: *Lanuški pevčki* pod vodstvom

Zdenke Virant so priredili **koncert slovenskih otroških, verskih in domovinskih pesmi** v cerkveni dvorani San Justo.

4: **Četrty študijski dan SKAD** -a je bil kot ponavadi v kolegiju San Vicente de Paul. Predavali so dr. Ignacij Lenček: *Razumski temelji našega verovanja* in dr. Franc Gnidovec: *Teološka antropologija*.

11: Slovenci iz Argentine so poromali v **svetišče Marije Device v Lujanu**. Z raznih strani dežele, predvsem seveda iz okolice Buenos Airesa, jih je prišlo okoli 1800. Med dopoldansko sv. mašo je v pridigi direktor Anton Orehar govoril o upadanju družinske morale med slovenskimi izseljenci. Popoldne je govoril salezijanec Janko Mernik o ljubezni slovenskega naroda do nebeške Matere. Pri sledeči procesiji so romarji prejeli podobice z besedilom: *Poglej nas milostno, o Marija, popotnike v tujini! Spoznali smo, da ni varnosti ne miru drugje kot pri Kristusu. Prosi Ga, naj nam oprosti dvome, zablude, hudobijo in nas privedi nazaj k Njemu. S Tvojo pomočjo Mu bomo vedno ostali zvesti*.

18: Drugi letni **shod salezijskega sotrudištva** je bil v cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejiji. Govoril je Jože Peterlin, salezijanec, ki je prišel prav za to iz Patagonije.

25: Dela pri **Baragovem misijonišču** v Slovenski vasi v Lanusu so že toliko napredovala, da so se mogli lazaristi vseliti v novo hišo. Povabili so vse Slovence na slavnost blagoslovitve nove stavbe. Ob njej že stoji skelet bodoče cerkve Marije Kraljice. V še nedokončanih prostorih cerkve je SPZ Gallus izvajal izbrane Marijine pesmi. *Baragovo misijonišče* v Lanusu naj nasleduje nekdanje misijonišče Groblje pri Domžalah, katerega cilji so: vzgoja novih misijonskih poklicev, delati za Baragovo beatifikacijo in ustvariti žarišče slovenske misijonske akcije v izseljenstvu.

31: **SKAD je imel 3. občni zbor**, na katerem je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Ferko Bajlec ter odborniki Božo Žužek,

Tine Debeljak ml., Vital Ašič, Jože Kosanc in Marija Prijatelj. Sklenjen je bil pristop društva v *Federación de Estudiantes Democráticos del Este y Centro de Europa* (FEDECE).

Dalje s strani 124

in stiskalnico (filtroprensa) in z ulivanjem tekoče mase v druge modele. Vseh je bilo skoro 300. Belo ilovico so nam vozili s kamionom iz daljnega juga, San Juliana, rdečo pa smo sami vozili iz San Juana in drugod v Mendozi. Keramične barve smo kupovali v Buenos Airesu, kadar smo šli prodajati v to mesto. Nov trg smo vzpostavili s trgovci po drugih daljnih mestih provinc obširne Argentine. Na daljše vožnje sem šel navadno tudi jaz z enim izmed sinov. V tretjem letu smo dogradili še zgornje stanovanjske prostore s petimi spalnicami, veliko kuhinjo in še večjo obednico, saj nas je bilo za mizo nekaj časa 15. Na ta način se je dalo živeti brez nepotrebnih vozniških stroškov. Zgornje nadstropje smo dogradili brez posojila. Prostor delavnice je postajal premajhen, zato smo spet s posojilom dogradili salon 80 m² na vogalu dveh ulic Ituzaingo in Chubut. Tovarni smo dali ime Korotan v spomin na Koroško, domovino naših prednikov. Potrebna so bila vedno večja vozila poleg osebnega avta. Po zamenjavi Forda 350 na gasoil smo dobili kamion Mercedes 608, zaprt in primeren za daljše vožnje od šest do deset dni. Pokazala se je potreba po zgraditvi 16 metrov dolge peči za barvanje ploščic, oblog za stene ali pod. Zgradilo jo je podjetje Ofenbau v Buenos Airesu. Delovala je neprestano, zato s tremi delavci za vsakih osem ur. K temu je spadal stroj za avtomatično barvanje ploščic. Na dvorišču smo postavili večjo peč na plin za barvanje strešne opeke. Tedaj je bilo poleg domačih dvanajstih še osem delavcev in delavk. Istočasno smo zgradili več kot 30 manjših peči po naročilu drugih keramičarjev. Poleg naših izdelkov smo prodajali tudi izdelke CACES delavnice. Za ono dolgo peč smo najeli bančno posojilo.

Na neki vožnji, na povratku iz Buenos Airesa se je zgodila smrtna nesreča proti jutru, ko je samomorilec

iz naše kronike

METKA MIZERIT

na kolesu nenadoma zavil pred naš kamion. Da je policija ugotovila samomor, sem bil pridržan deset dni. Z menoj je bil takrat Peter.

Na nasprotnem vogalu je bila prazna parcela. Lastnik nam je dovolil, da jo smemo uporabiti. Dobavili smo gradbeni material in ga prodajali. Kupili smo tovorni kamion, da je Gašper dovažal zidake, opeko. To se ni dobro obneslo, zato smo to opustili, kamion pa prodali.

Spomnimo se še obiskov sorodnikov. Leta 1972 nas je iz Slovenije prišla obiskat Lojzka Čoz, Minkina sestra. V letu 1975 je prišla ponovno z možem in sestro Francko. Oni teden smo skupaj odpotovali v Los Toldos na poroko Gabrijela in Marije Douswijk, ki je bila Holandka. Poroka je bila v samostanski cerkvi. – Leto dni pozneje pride iz Londona na obisk moja sestra Mari, udova Biberovič, leta 1980 pa še sestra Zalka iz Clevelanda, ZDA.

Magda se je poročila s Jorge-tom Farre-jem. Svatbo smo priredili v še nedokončani obednici zgoraj.

Dočakali smo usodno let 1976. Zgodil se je državni preobrat, vojska pod komando generala Videla je prevzela vlado in za gospodar-skega ministra postavila liberal-nega gospodarskega ministra Martineza de Hoza. Ta vlada je sicer bila protikomunistična in je zatrla komunistične gverilske revo-lucionarje. Naslednja leta se je dr-žavno gospodarstvo spreminjalo na škodo malih in srednjih podjetij, tudi keramičnih. Pričela se je z uvozom cenejšega blaga iz drugih držav. – Uveljavil se je zloglasni zakon šte. 1050 – z inflacijo.

Drugič dalje

VABILO

Vse rojake vabimo, da dostavijo na uredništvo naše revije (v Dušnopastirsko pisarno ali po E-pošti na dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar) fotografije z družinskih slovesnosti in obletnic: krstov, porok, zlatih porok pa tudi umrlih sorodnikov. Fotografije je treba opremiti vsaj z najnujnejšimi podatki. Rojaki imajo možnost, da ob jubilejih svojih sorodnikov ali njih smrti v spomin kaj napišejo. Vse to objavljamo brezplačno tudi tistim, ki niso naročniki Du-hovnega življenja in Božjih stezic.

Še en počitniški zapisek. **SLO-VENSKA OTROŠKA KOLONIJA NA NAŠI DOMAČIJI**, kjer so se šolski otroci iz Morona, Ramos Mejie in San Justa zbirali vsak torek, sredo in četrtek. Kolonijo je vodil prof. Jure Urbančič; pomagali so mu sodelavci. Ob zaključku je štela 95 otrok, ki so bili razdeljeni v šest skupin: Mucke, pume, panterje, leoparda, tigre in leve. Ves dan so bili otroci zaposleni z igrami: nogomet, odbojko, roketi itd. Najraje so se kopali v bazenu in skalali v vodo.

Imeli so tudi izredne dejavnosti: Božičnico, zaključek leta 2007, obisk sv. Treh kraljev, tekme, taborjenje, veselico v vodi in zaključno prireditev "Veseli cirkus v naravi".

Ob koncu so se poslovili pred Marijino kapelico s skupno pesmijo in zahvalno molitvijo.

GLEDALIŠKA SKUPINA SLOMŠKO-VEGA DOMA je v februarju potovala na gostovanje v Slovenijo. Predstavili so se z igro »**V pričakovanju voza**«, ki jo je napisal urugvajski dramatik Jacobo Langsner, prevedel pa Miha Gaser. Igro je režirala Aleksandra Omahen, nastopili pa so: Aleksander Kastelic, Monika Štefe, Erika Ribnikar, Jože Oblak, Sandi Žužek, Claudio Selan, Helena Loboda Oblak, Silvija Škerlj Zakrajšek, Edi Cestnik, Polde Malalan, Dani Cestnik in Matjaž Ribnikar.

Gostovanje je pripravilo društvo Slovenija v svetu s podporo Urada vlade Republike Slovenije za Sloven-ce v zamejstvu in po svetu. Gledališka skupina je nastopila v Kulturnem domu Podbrezje; v Kulturnem in umetniškem domu Predoslje, v Kulturnem domu v Metliki; Domu Krajanov Skorba pri Ptuj; v Gledališki dvorani v soboškem gradu v Murski Soboti; v Kulturnem umetniškem domu v Šentjoštu nad Horjulom in v Šetjakovskem gledališču v Ljubljani. Povsod so jih zelo lepo sprejeli, razkazali so jim znamenitosti posameznih krajev in jih bogato

pogostili. Skupina je igro zelo dobro predstavila, požela veliko uspehov in ploskanja. Igralci so se vrnili v Argentino navdušeni, da bodo nadaljevali z delom: gojili bodo slovenski jezik in kulturno igralsko dejavnost.

KONCERT SKUPINE EQE je bil v soboto, 23. februarja, v **HLADNIKOVEM DOMU v Slovenski vasi**. Ob tej priložnosti je skupina, ki jo sestavljajo Alejandro Berčič, Silvio Rozina, Ariel Rozina, Luka Rome, Martin in Tomaž Sušnik, predstavila svojo ploščo. Fantje igrajo rok glasbo in pojejo v španščini in angleščini.

ZAČETEK OSNOVNOŠOLSKIH TEČAJEV je bil v Slovenski hiši v nedeljo, 3. marca. Ta dan so se zbrali učenci, učiteljstvo in starši pri sv. maši v cerkvi Marije Pomagaj. Prosili so za božji blagoslov in Sv. Duha za razsvetljenje. Sv. mašo je daroval g. Franci Cukjati, ki je pri pridigi omenil, da morajo biti otroci hvaležni, ker imajo možnost, da obiskujejo dve šoli. Tako se izobražujejo v dveh jezikih in spoznavajo dve kulturi. Pri sveti daritvi so prepevali otroci, ki so bili januarja na šolski koloniji v Córdoba. Med odmorom je bil čas za sprostitev pri igrinah in tudi priložnost, da so si navzoči ogledali razstavo ročnih del in fotografije s kolonije.

Prireditev se je nadaljevala v dvorani Škofa Rožmana. Geslo akademije je bilo "Vesolja ni konec". Veselje se ne konča s počitnicami, ampak se nadaljuje tudi skozi vse šolsko leto. Ob prihodu zastav so navzoči zapeli argentinsko in slovensko himno, nato pa je pozdravila šolska referentka Zedinjene Slovenije gospodična Ani Klemen. Naročila je učencem, naj se pridno učijo in spoštujejo učiteljstvo in katehete. Starše je prosila, naj pomagajo otrokom pri domačih nalogah. Učiteljem pa je svetovala, naj se skrbno pripravijo na šolske ure. Začela se je predstava, na kateri so nastopili otroci Slomškove šole. Pod

Levo: Gledališka skupina Slomškovega doma je gostovala v Sloveniji. Foto Polde Malalan - Desno: Začetek osnovnošolskih tečajev v Dvorani škofa Rožmana. Foto Marko Vombergar

vodstvom Marcela Brule so zapeli sledeče pesmi: Če študent na rajšo gre; Ob bistrem potoku je mlin; O moj preljubi dragi dom; Naša četica koraka; Jaz bi rad cigajnar bil in Otroci celega sveta. Nato so nastopili učenci Balantičeve šole z zanimivim prizorom, ki ga je pripravila gđ. Danica Malovrh.

Prireditve se je končala; otroci so veseli odšli domov, saj se bodo zopet srečevali s sošolci v sobotni šoli.

VELIKI TEDEN se začne S CVETNO NEDELJO. Po vseh slovenskih domovih so bile ta dan slovesne svete maše, blagoslov oljk in butaric. V spomin na Jezusov slovesni vohod v Jeruzalem so bile procesije. Pri maši pa smo poslušali poročilo o trpljenju Jezusa Kristusa.

V ROŽMANOVEM DOMU je maševal pater dr. Alojzij Kukovica, ki je imel lep nagovor, kot uvod v praznovanje velikega tedna. Med mašo je bilo ljudsko petje, ki ga je začenjala gđ. Ani Rode, na orglah pa spremljala ga. Anka Savelli Gaser. Sledilo je skupno kosilo za 250 obiskovalcev, ki so ga pripravile gospodinje iz San Justa pod vodstvom gospe Olge Radoš. Meso sta spekla Janko Juhant in Lovrenc Tomažević. Po kosilu je bilo žrebanje dobitkov, ki so jih pripravile stanovanke Rožmanovega doma.

PRAZNOVANJE VELIKEGA TEDNA V SLOVENSKI CERKVI MARIJE POMAGAJ

»Večerja zadnja je minila ...«

NA VELIKI ČETRTEK se spominjamo, da je Kristus postavil zakramenta svete evharistije in mašniškega posvečenja.

V cerkvi Marije Pomagaj je bila slovesna sv. maša; daroval jo je kapucin pater Sekolovnik iz Slovenije,

ki je bil tukaj na obisku. Somaševal je pater dr. Alojzij Kukovica po namenu za žive in rajne slovenske duhovnike. Obrede je vodil inž. Janez Krajnik. Berili sta brala Marjan Godec in Tatjana Groznik. Pri maši je bilo ljudsko petje, ki ga je vodila priložnostna pevska skupina, na orgle pa spremljala prof. Andrejka Selan Vombergar. Pri pridigi nas je pater Sekolovnik spomnil, da je Jezus ostal med nami v sveti evharistiji iz ljubezni do nas. Po maši je duhovnik prenesel sveto Rešnje Telo; sledilo je češčenje; Prvo uro so molili pred Najsvetejšim žene in moške. Od desetih do enajstih zvečer pa je bila ura češčenja za mladino. Ta dan je bila cerkvena nabirka za Vincencijevo konferenco.

VELIKI PETEK. »Mati žalostna je stala, zraven križa se jokala, ko na njem je visel Sin ...«

Na veliki petek se spominjamo Kristusove smrti na križu. Ta dan ni sv. maše. Obrede je opravil pater Sekolovnik s sodelovanjem patra dr. Kukovice; vodil je inž. Tone Podržaj. Berili sta brala Mikaela Podržaj in Damijan Jerman. Mešani pevski zbor San Justo je pel pasijon – trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Solista sta bila Boštjan Modic (kronist) in Martin Selan (Jezus). Vodilna misel pridige je bila, da je Kristus trpel in umrl na križu iz ljubezni do nas grešnikov. Pri češčenju križa se je množica vernikov približala oltarju za poljub križa. Klub slabemu vremenu je bilo veliko družin z malimi otroki. Tokrat je bila nabirka za Sveto deželo.

Križev pot v Dvorani škofa Rožmana je pripravila mladina iz San Justa. Pri vsaki postaji smo zapeli

izbrano primerno pesem in poslušali besedilo za razmišljanje o Jezusovem trpljenju. K globokemu doživetju Kristusovega trpljenja je pripomogla tudi glasba in temne figure za osvetljenim zastorom. Na koncu je spregovoril delegat dr. Jure Rode, ki se je zahvalil vsem sodelujočim.

NA VELIKO SOBOTO so duhovniki po naših slovenskih središčih blagoslovili velikonočna jedila. S tem ohranjamo lepo slovensko navado velikonočnega blagoslovljenega zajtrka.

»Zapoj veselo o kristjan ...«

Na veliko soboto zvečer so bili v cerkvi Marije Pomagaj vstajenski obredi, ki jih je opravil pater Sekolovnik, somaševal je g. Franci Cukjati. V zatemnjeno cerkev so prinesli prižgano velikonočno svečo. Hvalnico je zapel Marcel Brula. Slavje obredov in sv. maše je povzdignil mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan. Na orglah jih je spremljala ga. Anka Savelli Gaser. Obrede je vodil Tone Rode. Pri bogoslužju božje besede so brali berila: Ivan Klemenčič, Cecilija Malovrh, Pavle Modic, Lučka Kinkel in predsednica ZS ga. Alenka Jenko Godec. Sledilo je krstno bogoslužje, litanije vseh svetnikov in slovesna sveta maša za vse žive in rajne Slovence v Argentini. Nabirka med mašo je bila za cerkev Marije Pomagaj.

Vse tri dni je bila priložnost za spoved. Veliko vernikov je za veliko noč prejelo sveto obhajilo.

NA VELIKO NEDELJO so bile po naših slovenskih središčih svete maše in potem velikonočni zajtrk.

malo za šalo...

LEON XIII.: Slikarji, ki so študirali v Rimu, niso nikogar raje upodabljali kakor papeža. Leon XIII. ni te prošnje nikomur odklonil.

Nekoč ga je naslikal srednje nadarjen umetnik, ki je bil zelo zahteven in je prosil papeža še za podpis in kak primeren izrek iz Svetega pisma. Leon je gledal podobo in zmajeval z glavo; ni mu bila preveč podobna. Vendar ni hotel umetnika žaliti; poleg datuma je napisal na sliko še zeleno besedilo, izrek iz evangelija svetega Mateja:

»Nikar se ne bojte, jaz sem!
Leon XIII.«

OFFENBACH: Nemški glasbenik Jacques Offenbach, avtor komičnih oper in glasbenih revij, je bil na sprejemu v Parizu. Pravkar je opazoval kot preklo dolgega mladeniča, ki je prosil za ples majhno debeluško. In ko so Offenbacha vprašali glasbeniki,

kaj naj zaigrajo, je odgovoril.

»Nekaj za flavto in veliki boben.«

ADENAUER: Ko je bil nemški kancler Konrad Adenauer po drugi svetovni vojni na višku svoje moči, ga je obiskalo zastopstvo Bundes-tag.

»Gospod Adenauer,« ga je nagovoril vodja zastopstva, »nismo prišli sèm zato, da bi rekli 'amen' in 'da' na vse, kar boste predlagali.«

»Gospodje,« je odgovoril Adenauer, »'amen' ni potreben, 'da' bo zadostoval.«

CARPEGNA: Kardinal Gaspare Carpegna je bil znan kot strašanski jedec. Vsi so se norčevali iz njegove požrešnosti in mnogo satir je bilo napisanih o tem. Ko se je pritožil papežu Inocencu XII., mu je ta dejal:

»Dragi moj kardinal, kdor jé, mora znati tudi požreti.«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Nevarnost diktature: zamolčuje se svoboda. Nevarnost demokracije: preveč se govoriči o njej.
- Ni bolj žalostnega poklica, kot je brezposelni revolucionar.
- Ni dovolj, če se borimo za pravice, včasih bi se morali boriti tudi proti krivicam.
- Ni ga zgodovinarja, ki bi lahko dokazal, da je bila kontrarevolucija pred revolucijo.
- Ni je bolj zveste spremljevalke od naše grde preteklosti.
- Nič ne povezuje ljudi trdneje kot skupni greh.
- Ničemur se več ne čudim, zdaj se samo še križam.
- Nihče ni proti svobodi nasploh. Ponavadi smo proti svobodi drugih.
- Nihče ni zadovoljen, vsi pa se bojijo sprememb, da ne bi bilo še slabše.
- Nikoli se nisem ukvarjal s politiko – ves čas se je politika ukvarjala z menoj.
- Nimam prav, ampak storil bom vse, da vam bom dokazal, da vi nimate prav.
- Njegova preteklost ima zelo dobre perspektive.

Nepoznani lik škofa Rožmana

– Stane Snoj	97
Zavest o Duhu – Tomáš Špidlík ...	99
Pred Božjo skrivnostjo –	
François X. Nguyen van Thuân	101
Nameni Apostolata molitve	104
Blagor tistim, ki jokajo – Sveti	
Avguštin	105
Felip Neri, duhovnik – Silvester	
Čuk	107
Globlje spoznanje Boga in strah	
duše – S. Favstina Kowalska	107
Vprašujete – odgovarjamo –	
Lojze Kukovica	110
Protestant je prestopil v	
katoliško vero – Prevedel S.S.	112
Katoličan je prestopil v	
protestantsko vero – S.S.	113
Nenavadna Marijina	
prikazovanja – Prevedel S.S.	113
Sv. Jožef pomaga, če ga	
prosimo – Prevedel S.S.	114
Propad ali napredek – Iz revije	
Ave Maria	114
Življenje je dar, treba ga je	
sprejeti – Primož Krečič	115
Pet minut – Stane Granda	116
Komunistična revolucija in	
Šentjošt – Pavle Malovrh	117
Polje, kdo bo tebe ljubil – Ernest	
Hirschegger	122
Duhovno življenje je objavilo –	
Prيرة Jure Vombergar	124
Iz naše kronike – Metka Mizerit ..	126

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar - **Članica uredniškega odbora:** Metka Mizerit - **Tehnični urednik:** Stane Snoj - **Oblikovanje in prelom:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual Nº 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$100; po pošti: \$115 - Bariloche: \$110 - **OBMEJNE DRŽAVE:** DŽ+BS: USD 90; brez BS: USD 65 - **AMERIKA:** DŽ+BS: USD 110; brez BS: USD 75 - **EUROPA:** DŽ+BS: €100; brez BS: €70; **OSTALE DRŽAVE:** DŽ+BS: USD 120; brez BS: USD 80. - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime:** Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Duhovno življenje izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS

Slavje Velike noči v Našem domu s sodelovanjem Mešanega pevskega zbora San Justo in pevskega zbora žená – Foto Marko Vombergar

IGRA REVČEK ANDREJČEK na odru Našega doma - Foto Marko Vombergar

Duhovne vaje fantov in deklet v zavodu Malinkrodt, na Rutí 3, Km 38,5: – Foto Pavel Grohar

IGRA REVČEK ANDREJČEK
na odru Našega doma v režiji Blaža Mikliča, z bajno scenerijo Toneta Oblaka — Foto Marko Vombergar

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovena. Director: Mons. dr. Jorge Rodó Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

Correo
Argentino
Suc. 7 Bs. As.